

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foale politică.

Apare în fiecare Duminecă.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

ZIUA ÎMPĂRATULUI.

— Scrisoarea Bădicului Ion. —

Joi în 18 August se împlinesc, dragă cumetre, 80 de ani dela nașterea domnitorului nostru, Francisc Iosif I. Duminecă ne-a cetit popa în biserică o scrisoare sosită dela vlădica, în care se rânduește să se țină liturghie în toate satele în ziua aceea de Joi, ca tot poporul românesc să-i aducă mulțămirea lui Dumnezeu, pentru-că i-a dat o viață așa de lungă Domnitorului. Zice Vlădica în scrisoare, că-i un mare dar dela Dumnezeu când stăpânește mulți ani un împărat, când nu se schimbă domniile mereu.

Optzeci de ani e o viață frumoasă, dragă cumetre. Să trăești optzeci de ani, să duci atâta vreme lupta grea a vieții, și pentru un om de rând, e lucru mare. Dar' un împărat care ajunge vrâsta asta! Câte n'a avut să vadă, câte să pățească! Să porți grijile atâtor neamuri de oameni, cari se învâluiesc într'o împărăție ca a noastră, să veghezi mereu la pacea din lăuntru și să fii treaz într'una ca să nu-ți cază pe nesimțite primejdia din afară, e o sarcină foarte grea pentru umerii unui om. Chiar și atunci când merg trebile țării strună. Dar' încă de se mai ivesc și războaie, și răzmirițe în țară, doamne, ce iad va trebui să fie atunci viața unui stăpânitor de popoare! Și Maiestatea Sa, împăratul și Regele nostru în viața sa îndelungată, a avut să dea piept și cu mari zavere și chiar războaie.

La noi la români, chipul împăratului e chipul stăpânului celui mai mare de pe pământ. Noi ni-l închipuim și ni-l'am închipuit totdeauna ca pe cel mai drept împărțitor de dreptate, ca pe părintele cel mai bun.

Nădejdea noastră mare în dreptatea lui ne face să putem suferi nedreptățile ce ni-le fac alții în țară, gândul că odată și odată stăpânul va cunoaște dreptele noastre plângeri și ne va scoate la liman ne ține tari și neabătuți. Credința în virtutea noastră întâia oară și credința în dreptatea stăpânitorului a două oară, ne țin pe noi neînfricați.

Și așa ar trebui să fie, dragă cumetre. Cum un părinte bun grije are de toți fiii săi, îi crește la fel, îi învață la fel, și le împarte averea în părți drepte, așa și un împărat, părintele tuturor, trebuie de-opotrivă să aibă grije și să împartă dreptatea tuturor supușilor de-opotrivă.

Așa era mai de mult, când voința

împăratului era lege. Când pe cei buni îi răsplăteau domnitorii și pe cei răi îi pedepseau. Dar azi, pe lângă fiecare împărat ori rege stau o seamă de oameni, de cari se zice că-i ajută la cârmuire. Stau ca niște cetățui ministerele, stau ca o gardă neadormită în jurul regilor miniștrii. Mai de mult făceai o jalbă și ți-o duceai la împăratul. Mai demult era craiul Matia care venia prin țară îmbrăcat în haine să nu-l cunoască nime, ca să poată vedea cu ochii lui ce să petrece în țară. Mai de mult Horia al nostru a fost la Viena, și chiar și Iancu era să se întâlnească cu domnitorul. Dar' decând sunt atâția miniștri, nime nu se mai poate apropia cu plânsoarea de scaunul de domnie. Ei străjuesc zi și noapte, și azi, domnitorii în toate țările, știu, văd și aud numai ceea-ce vreau miniștrii să știe, să vadă și să audă. Mai demult într'o țară era un stăpân, azi avem câți miniștri. Intocmirea asta nouă dintr'o parte n'ar fi rea. Miniștrii sunt puși ca stăpânitori. Ș'au zis oamenii cari au făcut să vie așezarea asta nouă în țări, că un singur om, chiar rege să fie, nu poate să ajungă peste tot locul, că-i numai un cap de om. Hai să împărțim povara, ca să se cârmuiască mai cu ușurință țările, și să-i fie și craiului mai ușor. Dar năcazul e că se găsec cu greu sfătuitori buni. În țara noastră mai ales greutatea aceasta e înspăimântătoare. Căci noi trăim în brăul Carpaților o sumedenie de neamuri, de popoare. Pe lângă interesele obștești ce ne leagă la olaltă, avem fiecare popor și interese deosebite, acelea ale limbii și ale legii. Intre sfătuitorii țării noastre, între miniștrii cari țin sfat cu domnitorul însă, n'au fost niciodată și bărbați de-ai noștri, ci numai tot din neamul unguresc. Acum ei ș'or pricepe lipsele lor ca popor, vor urma să și-le acopere pe cât se poate cu ajutorul domnitorului. E lucru firesc acesta. Dar ministru ungar, care în sfaturile lui cu domnitorul să se fi gândit și la celelalte popoare din țară, și să-i fi zăcut la inimă tot așa de tare binele românului ca și al ungarului, dela Francisc Deák încoace n'a mai fost. Dela moartea acestui bărbat luminat, Maiestatea Sa n'a mai auzit un sfat sincer pentru binele românilor dela miniștrii unguri, ci vecinic s'au îmblătit numai interesele națiunii maghiare.

Majestatea Sa Francisc Iosif I în tinerețele sale a trecut peste munții apuseni, unde în timpuri grele, scaunul de domnitor al familiei Habsburgilor a avut un puternic razim în legiunile tribunilor români. Ne-a cunoscut atunci de-aproape, ne-a văzut sărăcia munților, cari au crescut suflete viteze și credincioase. Cu mare nădejde aștepta în vremile acelea neamul nostru hotărârile ce vor veni. Și dacă domnitorul era lăsat să lucre cum inima de bună samă i spunea, noi românii azi am sta mai bine. Dar i s'au pus în cale, dragă cumetre, ministerele cu miniștri și la Viena și la Budapesta, și biet Iancului nostru, când a auzit că răsplata luptei neamului românesc e o pensie și o medalie, i-s'au întunecat mințile. Majestatea sa, domnitorul nostru, a avut să îndure multe în viață. Dar în istoria Domniei lui nu se va afla o singură pagină în care să se scrie de nemulțămirea ce i le-ar fi pricinuit poporul românesc. În mărita lui domnie nici cel mai mare dușman al nostru n'ar putea vâra o singură slovă, prin care să se arete vr'un păcat al nostru față de înaltul stăpânitor. Nemulțămirea i-au venit însă dela alții și în rândul întâi, cele mai multe chiar dela guvernele din Pesta, în care pui de român, ori slovac ori sârb nu ș'a pus piciorul.

Zile grele s'au perândat în domnia monarchului nostru, dragă cumetre. Fierbea țara când s'a suit pe scaun, și fierbe azi când Majestatea sa împlinște 80 de ani. Ii lăsăm pe scriitorii de istorie să spună de ce fierbea atunci țara. Eu amintesc numai atât: astăzi fierbe de nemulțămirea popoarelor cari atât amar de ani au fost lăsate la bunul plac al guvernelor din Budapesta, cari au fost în stare să zădărnicească poate toate gândurile bune ale Monarchului.

Incheiu, dragă cumetre, cu vorbele din scrisoarea Vlădiciei, căci știu că ești dornic de cuvintele unei așa de înalte fețe bisericesti:

„Se cuvine ca ziua aceea aniversară a optzecia dela nașterea Maiestății Sale să o prăsnuim cu toții ast an între solemnități potrivite, cu bucuria ce o simțim cu acest prilej rar și înălțător.“ . . . „Dumnezeu cel bogat întru îndurări, să dăruiască Maiestății Sale Cesare Regelui nostru apostolic cererile

cele spre mântuire, și să-l îndemne să arete supușilor săi cele ce sunt ale iubirii de oamca, făcându-i pe aceștia vrednici de pacea ce întrece toată mintea: să grăiască în inima lui cele bune pentru Biserica sa, ca întru liniștea Domnitorului Nostru, și noi viață lină și fără de gâlceavă să petrecem întru toată smerenia și curăția“.

Frumoase cuvinte, cumetre, ce zici?
Te las cu bine!

Cumătrul tău
Bădicul Ion.

Pentru conformitate: Ion Agârbiceanu.

La ziua de 18 August 1910.

»Doamne ține și protege«
»Patria și pe împărat!«
Între sunete de clopot,
Tot Românul a cântat!

Dumnezeu și Împăratul,
Patria și neamul seu!
Iată ruga noastră sfântă
Și eternul nost credeu

Măestate azi spre Tine
Fii Patriei privesc,
Plete albe o Coroană
Mândră cum o împodobesc!

Să trăiască Împăratul
Să ni-l ție Domnul Sfânt.
Pace să sălășluiască
Pe acest iubitt pământ!

Ermil Borcia.

Serbările pentru ziua nașterii Împăratului.

Tot răul ne vine dela guvern și tot
binele dela împăratul.

Măiestatea Sa Împăratul împlinește
Joi 18 August vârsta de optzeci de ani.
Ori câte nedreptăți și asupriri am suferit
în timpul domniei sale, nu putem să
învinuim pe bătrânul nostru domnitor
pentru iele. Nu Stăpânul nostru, ci sluj-
bașii lui păcătoși și haini, guvernele ungu-
rești, au fost urzitorii celor mai multe
rele și neajunsuri împotriva noastră. Popo-
rul românesc a păstrat totdeauna simțiri
de supunere fiască și de dragoste către
casa domnitoare și către strălucitul pur-
tător al Coroanei. Dacă am voi să fa-
cem socoteala timpului de 62 de ani
de împărăție a sa, găsim că tot răul
ce ne-a năpăstuit a izvorit dela stăpâ-
nitorii nostri unguri, și puținul bine
ce avem azi, toate drepturile și puterile
ce ne-au rămas, le-am primit dela înăl-
țatul nostru Stăpân împăratec.

Biserica românească, cu dreptul ce
avem de ocărnuire prin noi înșine, dreptul
de școale românești, cele patru licee
(gimnazii) dela Brașov, Blaj, Năsăud,
Beiuș și gimnaziul cu patru clase din
Brad, apoi societățile noastre culturale,
anume „Asociațiunea transilvană“, so-
cietatea pentru teatru românesc, Asocia-
țiile culturale din Arad și Maramurăș
și altele, toate le-am moștenit din vre-
mea absolutismului, adică de atunci
când nu ne stăpâneau ministerele un-
gurești, ci puterea împăratească.

Pentru aceea poporul românesc, cu
toate nemulțumirile sale grele și mari
gândește cu dragoste la împăratul său
și îi urează viață lungă și sănătate.
Împăratul, cuvântul acesta a fost tot-

deauna un izvor de mângâiere și drep-
tate pentru noi și credința noastră în
dreptatea împăratească nu s'a stins
încă. Nădăduim și acuma că odată
și odată inima bună a împăratului se
va întoarce iarăși spre suferințele popo-
rului său românesc. Vreme de 400 de
ani sute de mii de români au cătănit
sub steagul împăratec, în oștile împă-
ratești. Atâtea servicii aduse împăratului,
atâtea sânge românesc vărsat pentru
apărarea și strălucirea coroanei împăra-
tești vor trebui să primească răsplată.
Soarele milei și dreptății împăratești a
făcut să crească mari atâtea buruieni
netrebnice. Razele lui vor trebui să stră-
bată odată și în umbra în care ne aflăm.
Și atunci arborele neamului românesc
care azi tânjește, va răsări și va crește
puternic și mare și va acoperi cu umbra
sa tufanii chirciți și buruienile cari îl
copleșesc astăzi!

Împăratul și regele nostru Francisc Iosif I.

Pretutindeni în țara întreagă, în Austria
și în Ungaria, inimile supușilor vor jertfi jertfe
de bucurie și mulțămăie către Cel de sus care
s'a îndurat să dăruiască viață atât de îndel-
lungată bunului nostru Stăpânitor. Armata
va serba cu muzica în frunte ziua de naștere
a capului iei. În toate orașele mari și mici,
apoi până în cele mai îndepărtate sate arde
în ziua aceasta o luminare și se ține o slujbă
bisericească de mulțămăie. Bisericile româ-
nești iau parte și iele la aceste serbări. Preo-
țimea noastră ortodoxă și unită înalță rugi
către Dumnezeu ca un semn nou al vechii
dragoste, pe care a avut-o totdeauna poporul
nostru pentru acela pe care-l numește îm-
păratul.

Serbările din archidieceza ortodoxă.

I. P. S. Sa Metropolitul Ioan Mețianu, în-
vită printr'o circulară specială pe toți proto-
presbiterii și preoții din Archidieceza să ser-
beze Joi, în 18 August nou „cu toată so-
lemnitatea și pietatea, a optzecea aniversară
a nașterii Măiestății Sale, nu numai pentru
a aduce mulțămăie lui Dumnezeu, căci a bi-
necuvântat pe Măiestatea Sa cu îndelungirea
vieții, spre binele și fericirea supușilor săi,
dar și pentru a ne arăta și noi credința, lo-
ialitatea, supunerea și recunoștința pentru bi-
nefacerile de cari s'a împărțășit și biserica
noastră din grația Măiestății Sale“.

Aniversara nașterii monarhului se va
serba cu deosebită solemnitate de către cele
două biserici ale noastre.

Circulara I. P. S. Sale metropolitului Dr. Mihali.

I. P. S. S. Dr. Mihali de Apșa, metro-
politul bisericii unite de Blaj a trimis tuturor
preoților o circulară (poruncă) pentru a se
serba ziua de naștere a M. Sale. I. P. S. Sa
rânduiește să se ție în ziua de 18 August o
liturgie în tota bisericile archidiecezei, îm-
preună cu doxologia cea mare și cu rugăciu-
nile dela „Urmarea la ziua împăratului“. În-
vățătorii au poruncă de a aduce pe copii de
școală la biserică și curatorii (epitropii) bise-
ricești sunt chemați la biserică. Preoții au
invitat și primăriile comunale și toate dere-
gătorii de administrație ca să ia parte la
această slujbă bisericească.

Sărbarea în Sibiu.

Ziua nașterii împăratului s'a sărbăt de
data asta în Sibiu cu solemnitate mai mare
ca de obicei. În presară muzica militară a
străbătut străzile orașului cântând. O mulțime
mare a urmat muzica. Dimineața următoare
24 de tunuri au vestit la orele 5 locuitorilor
însemnătatea zilei. Muzica militară a străbătut
din nou străzile, trezându-ne cu cântecul iei.
La toate bisericile clopotele au sunat chemând
pe credincioși la serviciul divin. Pretutindeni
s'au înălțat rugăciuni de mulțămăie către cer.

În catedrala ortodoxă a slujit însuși
Inalt Prea Sfinția Sa Metropolitul Mețianu,
azistat de preoții: Ivan, Voilean, Stroia, Roșca,
Tritean, Câmpean și dl protopop al Orăștiei
Domșa. După slujba dumnezeiască Inalt Prea
Sfinția Sa Metropolitul a dat un prânz în
cinstea acestei zile de sărbătoare, la care au
luat parte fruntașii din Sibiu.

Tămbălăul cu „împăcarea“.

Ziarele ungurești pierd nădejdea. — Ce spune
Părintele Vasile Lucaci. — Leul șovinismului
urlă. — Cei ce n'au obosit, vin la masa pusă. —
A trecut și dl Brote la Mangra.

Ziarele ungurești au început să
piardă curajul și nădejdea. Ce iera pe
iele nu mai departe decât acuma o
săptămână! Toate gazetele ne cântau
pe tilincile și fluierile lor dulci cântecul
păcii. Pe semne vor fi crezut că ro-
mânii sunt ca niște copii prostuți cari
să iau după un cântec frumos și sunt
în stare să-și piardă mințile, și să le-
pede sumanul pentru un fluier vrăjit.
Dar partidul și fruntașii noștri nu se
îmbată de apă rece. Președintele clu-
bului, dl Dr. T. Mihali, a spus-o verde:
nu ne învoim la ce ne cere Tisza, care
vrea să desființăm partidul național.
Guvernul să recunoască întâi partidul
național, să-i dea dreptul de a trăi și
numai pe urmă vom putea sta de
vorbă.

Când ziarele ungurești au auzit
acest glas răspicat și bărbătesc, cân-
tecul lor s'a prefăcut în vaiete de jale.
Românii ne-au stricat pacea, strigă
iele acuma. Măcar că nu noi, românii ci
contele Tisza a stricat-o când a pus
o condiție atât de nebună pentru
pace cum ar fi desființarea partidului
nostru.

Crezuseră bietele javre jidovești că
românii vor putea fi amețiți cu cântecul
de pace și vor adormi lin ca un copil
când i-se cântă la leagăn, ca apoi să
ne răpuie.

Glasul d-lui Mihali le-a răpit în-
chipuirea asta. Dânsul a spus ce spu-
nem toți românii: nu ne împăcăm până
nu ni-se recunoaște dreptul de a trăi
ca partid național românesc!

Ce spune Părintele Vasile Lucaci?

Correspondentul ziarului „Universul” a întrebat pe fruntașul nostru Părintele Dr. Vasile Lucaci despre împăcare. Iată ce a spus dânsul despre împăcare:

Impăcarea va fi totdeauna o chestiune arzătoare. Motivul e de căutat înainte de toate în starea nesuferită la care sunt reduse naționalitățile din Ungaria, și mai ales Români. Asuprirea politică, călcarea libertăților publice, sărăcirea neconținută a poporului românesc, stânjenirea lui în înaintarea culturală și economică a ajuns la un grad nesuferit, așa că neliniștea poporului românesc provoacă o mare îngrijorare și cere liniștea sufletelor. De altă parte guvernul actual a rămas uimit de ținuta bărbătească a alegătorilor români, căci în toate locurile, unde ocârmuirea și-a scos candidații, numai cu cele mai păcătoase mișelii și cu cele mai urâte mijloace de corupțiune a putut reuși. Așa că guvernul însuși s'a spăriat de isprăvile sale. Și astăzi cugetă serios la împrejurarea, că acest popor se va ridica odată contra tiranilor și-și va cuceri drepturile naționale fără voia lor, chiar peste capetele lor. Motivul principal însă, credem că e voința împăratului, care ca un bun părinte al popoarelor sale, nu mai poate tolera ca cel mai leal popor și cei mai credincioși supuși ai dinastiei habsburgice să fie terorizați și mai departe, cum au fost până acuma.

Despre audiența d-lui Dr. Ion Mihu, la Khuen, Părintele Lucaci a spus următoarele:

Eu și amicul meu dl. Dr. Teodor Mihali am vorbit cu dl. Dr. I. Mihu înainte ca dânsul să se fi dus la Khuen. Fratele Mihali i-a spus că numai o astfel de împăcare se poate primi care cheazănește libera dezvoltare a poporului românesc. Partidul nu poate fi desființat, ci trebuie să trăiască mai departe ca comitet executiv pentru apărarea noastră națională. Pentru-ca împăcarea să fie primită de tot poporul va trebui să se convoace o conferință națională care va trebui să primească pacea în numele poporului întreg.

Dl. Dr. Ion Mihu a declarat că ieste de aceleș vederi cu noi.

Gândurile aceste nu ne neliniștesc. E trist că se găsesc oameni slabi de caracter, cari se târguesc în chestia vieții noastre naționale. Ori cine ar fi însă, prelat bisericesc sau altă persoană marcantă în viața publică a poporului român, — ei n'ar putea să facă să fie primită de întreaga obște o soluțiune care ar vătămă demnitatea națională a neamului românesc, ce ar constitui o piedecă în dezvoltarea liberă a acestui popor pe toate tărâmurile de activitate.

În sfârșit Părintele Lucaci a spus că deputații naționali nu vor intra în partidul guvernului. Partidul național își va spune cuvântul despre împăcare când va sosi timpul potrivit.

Leul șovinismului urlă.

Leul șovinismului a ieșit din birloaga sa și a răcnit ca să se sperie celelalte fiare sălbatice. Acest leu flămând e baronul Bánffy, care prin ura sa fără de margini împotriva noastră s'a făcut vestit până și între unguri. Vreme îndelungată iel a tăcut, dar acuma și-a ridicat glasul, scriind într'un ziar ungurec două articole împotriva împăcării. Nici nu s'a făcut împăcare și poate nici nu se face și baronul nostru strigă, că guvernul vrea să facă pace cu românii, vânzând drepturile națunii ungurești. Bánffy nu vrea să ne recunoască pe noi ca națiune. În țara asta, spune iel, numai ungurii alcătuiesc o națiune, românii, slovacii, nemții, sârbii și rutenii nu sunt națiuni, și nu pot avea drepturi naționale, adică limba lor nu poate avea drepturile, pe cari le are și limba ungurească. După ideile baronului Bánffy toate școalele, toate administrațiile și ori-ce așezămint public trebuie să fie ungurec, căci statul e stat național ungurec.

Am auzit că leul e animal tare, dar n'am auzit nici-odată să fie cuminte. Nici baronul Bánffy nu s'a deosebit vre-odată prin minte multă. Nu poate avea minte un om care tăgăduiește, că trei milioane de oameni

— căci atâți Români suntem aici — nu alcătuim o națiune. O națiune nu poate să ceară învoirea unui baron descreeat ca să se numească națiune. Ea este lăsată dela Dumnezeu și nu poate fi desființată de câte un șuchiat și călău căruia îi trăneste în gând să nu ne recunoască.

Românii trăiesc aici de 1800 de ani, pe când nici nu călcase pui de ungar pe aici. Iei sunt coborătorii celei mai mari națiuni din câte au fost pe pământ, ai Romanilor aduși aici de marele împărat Traian. Numărul lor e azi mai mare ca al ungarilor. Suntem o națiune de 12 milioane de suflete, iar ungurii nu au putut scoate la numărătoare decât 9 milioane cu jidani și cu șuchiați ca Bánffy cu tot!

„La masa pusă“.

Tribuna publică un articol puternic în care spune, că acuma când e vorba de împăcare vin toți câți au stat ascunși pe timpul suferințelor și prigonirilor, ca să facă ei pace. Când a fost vorba de război, de lupte și de vitejie, iei stăteau ca niște paiangeni, retrași în mrejele lor și lăsau pe alții să obosească, să lupte și să îndure loviturile dușmanilor, prigoniri și temniță. Acum când a pornit vorba de pace, când munca va înceta și se va pune masa, cine vin? Domnii cari până acuma au stat la umbrișoară. Iei vin să se așeze la masa care e pusă pentru alții, cari au obosit și au luptat. Vorba zicătorii: *la război înapoi, la plăcinte înainte!*

Tribuna le strigă acuma acestor domni să se deie în lături, căci nu-i vom primi decât pe cei vrednici de răsplată: pe luptătorii cari au suferit și pe oamenii cinștiți, cari nu s'au temut de loviturile vrășmașului.

A trecut și dl. Brote la Mangra.

După dl. Slavici a trecut acuma și dl. Eugen Brote în tabăra trădătoare a lui Mangra. Iel a avut, ce-i drept, șiretenia de a nu spune pe față, că se dă în partea guvernului, dar în schimb a publicat un articol în „Telegraful Român”, în care atacă pe deputații români, că împiedecă într'adins pacea cu guvernul. Va să zică, după dl. Brote deputații sunt niște înșelători cari umblă într'adins să ducă poporul nostru la o luptă zadarnică și-l atâță împotriva guvernului.

Cine scrie astfel de lucruri mincinoase nu poate fi decât dușmanul partidului și poporului nostru. Dar e bine să știm, că dl. Brote a trecut și iel la trădători deși e șiret să nu o spuie, dar mai bun e un dușman pe față decât un prieten viclean care te surpă pe ascuns.

Răvașul săptămânii.

Cât prețuiește o viață de român?

Alegerile ne-au arătat cât de puțin prețuiesc cărmuitorii viața țărânului român. Mai mulți țărani au fost uciși (ca la Mărgineni și la Tulgheș) fără ca ucigașii să fie pedepsiți. Afăm acuma un alt caz. Pe vremea alegerilor în trenul care duce dela Arad la Curtici a izbucnit o ceartă între alegătorii unguri și români. Cearta a ajuns la bătea, în cursul căreia ungarul Mészáros a omorât cu cuțitul pe românul Ardeleanu. Procesul s'a judecat la tribunalul din Arad. Ucigașul, care a omorât un om a fost osândit la un an închisoare, iar tovarășii săi la câte 3—5 săptămâni.

Va să zică pentru judecători viața unui om prețuiește numai temniță de un an. Dacă unii hoți cari fură banii domnilor mari, capătă 4—5 ani de temniță, un ucigaș ar trebui să capete și mai mult. Dar la noi viața de român nu prețuiește nici cât banii domnilor.

Dacă însă românul ar fi ucis pe ungar, oare cât ar fi căpătat?

D-na Anuța Vlad osândită pentru tricolor.

Nici un român nu a uitat că acum doi ani doamna Vlad fusese osândită la o lună temniță, pentru-că a îndemnat pe copii dela

școală să salute românește. Atunci guvernul însuși s'a rușinat de sălbătăcia sa și i-a iertat pedeapsa, deși dânsa nu ceruse iertarea.

Furioșii șoviniști nu s'au astâmpărat însă până nu au osândit-o din nou. De data asta pentru-că a purtat în casa iei în Bobalna tricolorul, a fost osândită în 9 August st. n. la două zile arest și 40 de coroane amendă. Acum ni-se oprește tricolorul și în casele noastre.

Intemnițații noștri nu vor fi amnestiați.

Săptămâna trecută ziarele ungurești vestiseră că împăratul are de gând să amnestieze (să ierte pedeapsa) pe toți cei cari stau în temniță pentru ațătare politică. Ar fi scăpat și bieții români închiși la Vaț și Seghedin pentru dragostea lor de neam. Guvernul desminte însă știrea asta, spunând că amnestia nu se va da decât unei părți mici de osândiți. Osândiții politici însă nu vor fi iertați.

Să vede că guvernul a împiedecat de data asta, pe împăratul dela o faptă frumoasă. Căci pentru guvern, ucigașii și hoții trebuie iertați mai curând decât cei ce-și iubesc neamul.

Strada Șaguna în Sibiu.

Anul trecut consiliul comunal al orașului Sibiu hotărâse să numească o stradă (Strada morii) cu numele lui Șaguna. Ahea la un an hotărârea s'a înfăptuit și tablele cu numele străzii s'au schimbat. Dar acuma vedem că frații sași l'au făcut pe Șaguna neamț. Numele marelui arhiepiscop e scris nemțește: *Schaguna*.

Frații noștri sași n'au fost bucuroși să împodobească o stradă a orașului lor de căpetenie cu un nume românesc. Au socotit deci de cuviință să ne strice plăcerea, scriind nemțește numele celui mai mare român între arhiepiscopi.

Așteptăm ca românii să ceară schimbarea acestei inscripții după scrierea românească.

Cum a învins guvernul la Vârșeț.

La Vârșeț a fost o nouă alegere în ziua de 16 August n. Candidatul naționalist german Reinhold Heegn, a căzut, primind 765 de voturi față de candidatul ungar Karátson, secretar de stat, care a primit 1115 voturi. Guvernul avuse mare teamă că de data asta naționaliștii vor izbuti. Pentru aceea iel a făgăduit că va împlini o veche dorință a locuitorilor, le va da un tribunal. Pentru a întări făgăduiala, a trimis candidat pe un secretar de stat (ajutor de ministru). Bieții nemți slăbuți s'au lăsat ademeniți de făgăduiala asta și astfel a izbutit guvernul să bată pe Heegn. Va să zică nu încrederea alegătorilor, ci nădejdea unui tribunal a ales pe dl. Karátson.

Slovacii cer administrație slovacă.

Frații noștri slovaci au dus zilele trecute o luptă strașnică pentru limba lor în consiliul (comitetul) comunal al orașului Scaliț (Szakolca). Au cerut primarului, un ungar cu numele Czobory, ca să facă procesele verbale (protocoalele) ședințelor în slovacă. Primarul a răspuns că nu se poate, și atunci slovacii au făcut mare zgomot. Iei au mai cerut să se tipărească de aici înainte cărțile de dare în limba slovacă. Neprimind primarul nici asta, majoritatea slovacă nu a votat budgetul (cheltuielile) anului viitor 1911. Când ședința s'a ridicat slovacii, l'au huiduit pe primarul ungar. Primarul a făcut raport (arătare) la vicespanul comitatului.

Lupta slovacilor trebuie să ne îndemne și pe noi la luptă pentru limba românească în administrație.

Starea de ex-lex s'a sfârși cu ziua de 12 August st. n. și astfel au devenit scadente dările de pe sferul I. și II. 1910. Darea sferului III. a c. e scadentă cu ziua de 16 August c. Se recomandă deci fiecărui contribuabil, care este în urmă cu darea pe sferurile amintite, să plătească această dare, căci altcum se socotesc interese de întârziere.

O întrecere de jocuri românești.

O faptă vrednică
de laudă.

Fruntașii din Sighișoara au avut un gând foarte nimerit. Au întocmit o întrecere de jocuri de flăcăi. Zece cete de flăcăi frumoși din satele românești ale aceluși ținut s'au adunat la Ibașfalău și s'au luat la întreceri în jocuri.

Fapta asta a frunțașilor noștri merită toată lauda. Jocurile sunt o parte însemnată a obiceiurilor noastre strămoșești. Fiecare românului se arată mai adevărat atunci când își petrece și în chiuiturile sale iel își pune focul și veselia une-ori pișcătoare. Pentru aceia iele trebuiesc păstrate și cultivate cu scumpătate. Cel mai bun mijloc pentru asta sunt întrecerile, căci acolo se adună flăcăi din sate mai multe și fiecare sat arată frumusețea jocurilor și voinicia flăcăilor săi.

Iată ce ni-se scrie despre această întrecere:

Cu ocaziunea adunării generale a însoțirii „Mugurul” din Elisabetopol, ținută în 24 Iulie st. n. a. c. s'au ținut cea dintâi expoziție de jocuri românești și petrecere populară, la care a luat parte un public numărând românesc din jur și depărtări și mai mari, mai ales însă țărani pentru cari s'au și ținut această sărbătoare.

La aceasta expoziție au luat parte 10 cete de jucători din felurite părți, venite toate ca să arete lumii românești jocurile originale bărbătești din satul lor, ce le păstrează încă dela moșii și strămoșii lor.

Jocurile cari au fost jucate sunt următoarele: „Călușerul”, „Bătuta călușerilor”, „Romanul”, „Zdrăncănița”, „Banul Mărăcine”, „Restelul” și alte jocuri românești de bătă.

Toate jocurile au fost foarte frumoase și au plăcut mult tuturor. Ce e drept au și fost jucate bine și corect, căci românul e sprinten și ager la joc. După-cum zice cântecul:

Pălăria comănac
Și cămașa mea
Tundra, cioarecul pe plac
Pe-al meu trup să stea.

Și opinca pe picior
Când o leg cu fce
N'ai să vezi un pușor
Mai ales în joc.

Dintre toate cetele s'au ales cea din Cerghid care au jucat după-cum joacă la ei în comună, jocuri originale românești mai ales de bătă, și au fost îmbrăcați în portul lor cel adevărat. Aceștia au câpătat și premiul întâi de 50 coroane. Tot atâta a primit și cea din Mediaș care a jucat foarte frumos „Călușerul” și „Bătuta”. Ceata din Bărgăș a primit premiul II, fiind-că a jucat corect și de tact. Iar ceata din Șmig a câpătat tot premiul acesta de 20 coroane pentru jocul lui original!

Aceste patru cete au fost premiate, dar și celelalte cete au jucat frumos, de pildă cea din Șaroș, cea din Sighișoara și altele.

Are mare însemnatate această expoziție căci ne-a dat la toți prilej ca să vedem jocurile noastre, adevărat românești, păstrate de vrednicii flăcăi ai satelor.

E frumos că Domnii, mai ales cei din Ibașfalău adevărat cei dela „Mugurul” se interesează de noi țărani români, talpa țării și voiesc ca să se păstreze jocurile noastre. Să le țină D-zeu gândul cel bun, iar noi țărani mai ales feciorii să ne ținem jocurile noastre originale, și să vorbim și să jucăm românește în opinca noastră ușoară.

Să trăiască mai ales dl avocat Morar, care a fost și ieste luptătorul cel mai mare și întemeietorul societății „Mugurul” și are atâta dragoste cătră jocurile românești.

Simion Avram, june din Vărd.

Din străinătate.

Marele foc dela expoziția din
Bruxela.

Expoziția internațională (adică la care iau parte toate națiunile) din Bruxela (Belgia) a luat Dumineca trecută foc și a ars aproape toată. Pe timpul focului se aflau vre-o 100,000 de oameni acolo, cari fiind Duminecă veniseră să expoziția. Lumea îngrozită s'a îngrămădit vadă cătră ieșire. În spaima cea mare se credea că au ars vre-30 de oameni, dar mai târziu s'a dovedit că nu a fost decât vre-o 20—30 răniți între cari doi grav. Focul s'a întins însă foarte repede și a mistuit pavilioanele (palatele) Belgiei, Austriei, Rusiei, Danemarcei, Franței, Italiei, Norvegiei, Japoniei, Americii și Elveției. Au ars peste douăzeci de palate mari și pagubele sunt de sute de milioane. Toată noaptea orașul a fost luminat de o flăcără uriașă. Abea a doua zi focul a fost stins. În apropierea expoziției se afla o menagerie de animale sălbatice. Când a izbucnit focul, animalele înspăimântate au început să urle în mod îngrozitor. Fiind mare temerea, că tigrii și leii vor sparge cuștile lor, încercând să fugă, s'a adus la fața locului miliția care a împușcat toate animalele sălbatice.

Serbările dela Reghin.

Adunarea generală a Fondului
de teatru din 28 și 29 August n.
1910.

Pregătirile pentru primirea și bunăgăzduirea a societății de teatru la Reghin urmează săpt îngrijirea următoarelor comisii:

I. Comisiunea pentru încuvertirea oaspeților: Președinte dl Iosif Popescu directorul „Mureșanei”, membrii: d-nii Dr. Valer Vicaș, Iuliu Maior, Augustin Butașiu și Emil Marinovicu.

Publicul doritor de a participa la aceste festivități este rugat a se adresa fără întârziere d-lui Iosif Popescu, pentru a se putea lua dispozițiile necesare.

II. Comisiunea pentru aranjarea festivităților: Președinte Dr. Ion Harșia, membrii: Dr. Eugen Truția; Dr. Teodor Popescu și Sabin Popescu.

III. Escursiunea la Borsec se va face plecând oaspeții din Reghin cu trenul de 12 Marti (30 August n.) iar din Toplița-Borsec, se va continua cu autobuzuri, sub conducerea d-lor Dr. T. L. Tilea și George Maior.

Programul detaliat este următorul:

Sâmbătă 27 Aug. n. seara la oarele 8: Seara de cunoștință în sala de jos a Hotelului orașenesc. Cină à la Carte.

Duminecă 28 August n. Serviciu divin la oarele 8 dimineața. Ședința I. la oarele 10 a. m. Banchet la oarele 1. p. m. în sala cea mare a hotelului orașenesc. Serbare populară dela 3—5 p. m. în pavilionul din promenadă. Intre alte puncte de cor și declamațiuni vor fi și dansuri românești executate de părechi tinere din următoarele 12 comune învecinate: Hodac, Iabenița, Potoc, Săcal, Lucei, Solovăstru, Milășel, Fărăgan, Băița, Sintu, Rus și Mureșeni.

Seara la oarele 7 $\frac{1}{2}$ Concert dat de corul brașovean al bisericei românești sf. Nicolae, cu concursul cântăreților Mărcuș și Crișan — sub conducerea maestrului G. Dima.

Luni, 29 August: Ședința a II-a la oarele 10 a. m.

Seara la oarele 7 $\frac{1}{2}$ teatru dat de diletanții brașoveni și reghineni sub conducerea d-lui Aurel Bănuț, directorul artistic al fondului de teatru. După reprezentațiune (o dramă și o comedie) va urma Dansul.

Bilete pentru toate spectacolele se găsesc la comerciantul Iacob Iosif din Reghin și seara la cassă. Comitetul aranjator.

Literatură și știință

„Negustorii”.

(Mangra, Slavici, Brote.)

Foaie verde, frunză lată,
Treaba tot e prea șchiată!
Vechii oameni ai „Tribunii”
Joacă „ciardaș” ca nebunii.
Și ne-aruncă 'n ochi nisip
Să gândim, că-i — halarip. —
Foaie verde de răchită
Vezi, dar lumea nu-i orbită,
Își cunoaște jucătorii
Care fac pe negustorii,
Căci iubit poporul nost
E cinstit, dar nu-i și prost,
Nu-l poți vinde azi pe bani
Unor seculari dușmani.
Nu-i marfă negustorească
Conștiința românească
Și vai de bietul negustor
Care cercă! — C'un picior
El s'alege, de-l ia dracu
Și s'a dus de-a berbeleacu!

Haralamb Călămăr.

Un dascăl adevărat.

De Horia Petra-Petrescu.

La alegerile trecute am dat și pe dinaintea unei case modeste dintr'un orașel. Alergaserăm cu automobilul sute de kilometri. Insoțitorul meu a întins mâna, când am trecut pe lângă casa aceasta și-a dat poruncă să oprească cel dela cârmă. Automobilul a stat locului.

Mi-s'a spus: „Ai să vezi un om de omenie — un învățător pensionat”.

Ne-am dat jos. Am intrat în curte, o curticică plină de verdeață.

Ne-a ieșit înainte un om în vârstă, roșu, sănătos în față, cu părul alb de tot, cu ochelarii pe nas, de statură mijlocie. Ținea tocmai o gazetă în mână. L-am nimerit tocmai când cetea.

D. candidat de deputat mi l-a recomandat. Când ne-a văzut, a rămas dascălul o clipă uluit. Nu știa ce să zică, ce să facă. Poate că nu să aștepta să venim.

Cu gazeta în mână, cu cealaltă mână prin aier, mișcându-o mereu — ne-a poftit în casă. Se înroșise și mai tare decât cu ce-titul gazetei.

Bolborosea într'una: „Prea mare cinste, prea mare cinste”. Dădea și din cap, plocnindu-se.

— „Ce mai veste-poveste, d-le învățător?” l-a întrebat candidatul de deputat, când am intrat în casă. O odăiță cu mobile de moda veche. Curățică. Cole-ții de gazete pe o sobă. Pe pereți portrete istorice, icoane din trecutul nostru.

— „D'apoi, măria ta — tot lucruri bune. Poporul vă are foarte drag. Foarte, foarte drag”.

La cuvântul „foarte” și-a pus gazeta la o parte, și-a împreunat mâinile și așa, împreunate, le-a întins spre candidatul de deputat, de mai multe ori. Ochiu îi sticleau de bucurie.

— „Da ian poftiți și ședeți oțără”, ne-a zis învățătorul. A alergat la scaune, le-a șters, mai cu măneca, mai cu o cârpă scoasă de grabă, ca și când ar fi spus scaunelor: „Acum să vă vedem! Purtați-vă bine, că au să șadă pe voi nește oameni de mare cinste”.

Ne-am odihnit puțin în odaia învățătorului pensionat.

— „Ce-ți face „testamentul“? „l'a întrebat din nou candidatul de deputat.

— „Ce să faci măria ta? L-am tipărit. Il citește poporul“.

— „Il citește cu mare drag. Știu“.

— „Dta ai scris „testamentul“? am întrebat eu.

— „Da... da...„ glasul dascălului tremura. Parcă se sfia că a dat și el ceva la tipar.

— „O, dragă d-le învățător, am zis eu, „testamentul“ ăsta ne face multă bucurie. Un alt domn, deputat, președintele clubului naționalităților, mi-a spus că a văzut o mulțime de țărani cetindu-ți testamentul, cu lacrimile în ochi“.

— „Prea mare cinste. Prea mare cinste“, îngâna dascălul.

Cetisem și eu „testamentul“ dascălului la care ne-am oprit pentru o clipă. Să auziți începutul:

Testamentul meu frățesc
Cătră neamul românesc.
Dacă n'am altă avere,
Am o scumpă mângâiere,
Că pot liniștit, în pace,
Pentru neam ceva a face.
Între popor am trăit
Până am îmbătrânit,
La popor — cu jurământ
Inchin acest Testament,
Cele scrise în el, toate,
Le țină până la moarte“.

Ca să știți cum vorbește dascălul mai departe, mai dau la tipar și aste câteva rânduri, din cârțulia tipărită înainte de alegeri.

Zice Lucaci din Șișești:
Frate Vaida, ce gândești?
În aceste zile grele,
Ești de părerile mele?
Azi și omul cel din urmă
Dorește păstor la turmă,
Oamenii, cari să vorbească
Pentru obștea românească....

Vaida răspunde așa
Lui Lucaciu, Măria Sa:
„Tu grăiești sfânta dreptate,
Bine zici, iubite frate.
Noi tot acestea le-am spus
Colo la dietă în sus,
Dar domnii dela putere
N'au dat nici o mângâiere,
Ba pe noi ne-au huiduit
Cum în gură le-au venit.
Numindu-ne „trădători“
De neamuri „ațățători“,
Cel din ceruri le ajute
După faptele făcute....

Mă uitam acum mai bine în ochii dascălului, care a scris rândurile astea. Ochelarii îi prindeau câte odată ochii și îi măreau. Dascălul mă privea peste ochelari, nește ochi albaștri, blânzi, de puteai ceti în ei ca într'o carte deschisă. Ochii ăștia îți povesteau de o viață trăită în trudă, dar totdeauna cinstit, pentru înaintarea neamului.

Când să ieșim ni s'a ploconit tot atât de frumos ca mai înainte. Îi ridea fața întreagă de bucurie dascălului, că a putut să ne vadă în încăperile sale. La plecare, când i-am făcut semne de rămas bun cu mâna, a alergat până în curtea casei lui, a rupt o creangă de ștejar, *frunză verde*, cu care ne dădeam binețe toți, cei cu inima curată și fluturând-o cu brațele lui încă vânjoase, ne dorea astfel izbândă pe cărarea apucată.

Dacă ar fi fost după dreptate, am fi învins. Cercul avea o majoritate românească de peste 3000 de voturi. Au lucrat însă parturile de pușcă și banii afurisiți. Pe unul l'a omorât jandarmii. Bietele femei se aruncau la pământ, țipau și se boceau. Unii din alegători s'au ascuns în case, de frica puștilor jandarmerești.

Și totuși am avut peste 1500 de voturi cinștite. Românii, cari au avut să se lupte cu banul spurcat, cu ademenirile rifului de rachiu ticălos, cu notarășul și cu jandarmii din sat.

În ziua alegerii l'am văzut pe dascălul meu iară. Când l'am întâlnit în tabăra noastră, îmi venia să-i sar în brațe de bucurie. Ai noștri ca niște mucenici. Liniștiți, îmbrăcați de sărbătoare, cu frunzele verzi în părării, cu ramuri verzi în mână — o pădure întreagă.

Vestile dela urmă le sorbea dascălul cu o adevărată patimă.

Mă chiamă de-oparte.

— „Cum stăm?“

— „Bine.“

— „Spune, o să învingem?“

— „O să învingem.“

— „Să ne-ajute Dumnezeu!“ și-și făcea cruce. Vestea se ducea ca fulgerul în tabăra noastră. Era o bucurie fără de seamă.

Odată am fost și eu de credința, că am întrecut pe dușman. Primisem o veste neadevărată. Am spus tuturor: „Vom învinge, oameni buni. Vom învinge.“ Steteau bieții oameni să mă poarte pe sus de bucurie.

Ochii dascălului lăcrămau.

...Și am căzut. Toate gândurile noastre curate au fost înăbușite de fățarnicie și de tradare de neam. Dar numai pentru cât-va timp. Dreptatea tot va eși învingătoare — dacă nu acuma mai târziu, dar va ieși...

L'am văzut pe dascălul nostru după alegeri. Ținea capul plecat. Plângea. Plângea, după cum ne plângeau și nouă inimile.

I-am întins mâna. Ne-a trecut un fior prin trupurile noastre. Eu, tinărul, înțelegeam durerea dascălului din vremea veche și-i promiteam să fiu tare, să nu mă clătesc în credințele mele, să duc mai departe dragostea de neam, care clocoțeste în pieptul lui de om de peste 70 de ani. Nu i-o făgăduiam numai eu, ci sute și mii de tineri cu mine împreună.

Și i-am zis așa dascălului bătrân: „Să știi, dragă domnule învățător, că mi-ai dat *târie*. Să știi că n'am să uit nici când scrisele d-tale. Iacă — să ți-o spun pe față: ți-am fost și eu un cetitor ascultător. Versurile d-tale schioapă câte odată. Uite, am cetit versuri mult mai frumos rotunzite, în nemțește, în franțuzește, da n'au fost multe, cari să mă atingă la inimă atât de mult ca versurile d-tale. D-ta ai *inimă*, dragă d-le învățător, deși scrii câte odată versuri cu câte un picior mai mult, deși ici-colea ar spune altul poate mai frumos gândurile d-tale. Să dea Dumnezeu să avem învățători inimoși ca d-ta. Vezi, de ăștia avem noi lipsă acum. Să deschiză urechile oamenilor, să auză, să le dea dragoste de neam și de carte românească.

Poate să fie unul tobă de carte — să știe ceti cât zece, să știe toate limbile de pe fața pământului — dacă n'are inima d-tale românească, n'are dreptul să se numească *învățător*. Ce mare, ce frumoasă slujbă au învățătorii noștri: să lumineze, să înfrunte, să lupte pentru neamul nostru oropsit! „Iei sunt viitorul nostru“.

N'am spus lucrurile astea numai cu buzele — simțeam din toată inima ceea-ce rosteam. Dascălul mă privea în ochi și murmura:

— „Prea mare cinste, prea mare cinste“.

— „Nu, dragă d-le învățător, nu! Nu e prea mare cinstea! Nu vezi d-ta cum se vând oamenii în stânga și 'ndreapta? D-ta ești *vrednic*, căci stai drept și arunci cu dispreț ademenirile spurcate“.

* * *

Și l'am văzut pe dascălul nostru într'altă zi, într'o Duminică, înainte de plecare. Eram la examenul din orașul dascălului. Alți dascăli, mai tineri, ascultau pe fetițele și pe băiețașii români. La masa cea lungă, trasă cu postav verde, plină de flori, într'un colț sta și dascălul nostru.

Toemai răspundea un băiețel. S'a apropiat românașul de masa verde, drept, ca o câtană, și-a lipit degetele mânilor de dunga pantalonășilor și a început să declame.

„Mult e dulce și frumoasă,
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă armonioasă
Ca ea nu găsim...“

Cineva și-a apropiat capul de urechea mea și mi-a șoptit: Tatăl băiatului a căpătat bani și a votat cu străinul.“

Dascălul și-a dus mâna la ochi și — lăcrăma.

Își aducea el aminte de anii de școală din trecut? Se gândea la mlădițele tinere, încredințate grijei lui? Îi părea rău că nu mai poate să răspândească lumina astfel? Sau era altă pricina lăcrărilor din ochii lui? Auzea poate pe băiețelul ăsta cum știe să declame bine despre dulceața și frumsețea limbei românești și se gândea dascălul și la părinții copilului, cari și-au vândut conștiința, cari au să înăbușe și pornirea cinștită a copilului de a-și preaslăvi neamul și limba? Cine ar putea-o spune întocmai? Eu cred că amândouă gândurile astea s'au încrucișat în sufletul bătrânului dascăl. Se va mai fi gândit la sufletele slabe, pe cari le poți indoi ca o trestie, la mulți învățători români de astăzi, cari se căciulesc de ți-e mai mare scârba. Se va fi întrebat: „au sunt învățătorii cei buni toți într'o tabără încheagată, ca să dea lupta cinștită, pe față, fără de teamă, pentru lege și limbă?“

* * *

Peste câteva zile am primit altă broșurică dela dascălul meu. Un „*Supliment la Testament*“.

„Greu mă lupt cu gândurile,
Ca ploaia cu vânturile.
De când sunt, am dorit eu,
Drepturi pentru neamul meu,
După cum purtăm povară
Cu alte neamuri din țară.
Dară mă cuprinde greață,
Că oamenii nu se nvață.
Vându-și dreptul lor din mână,
Idolilor se închină.

Doamne, multe rele vezi,
Oare cum poți să le răbzi?
Pentru ce nu dai cu tunul
În nimernic, în nebunul?
Ce nu ține la dreptate
Ci la neagra stâmbătate.

Ain să pun cele două cârțulii în biblioteca mea, lângă cărțile cele mai cinștite.

* * *

Vă pot spune și numele dascălului meu. Este: dl *Elic Pop*, inv. pensionat în Șomcuta-mare. La alegerea de deputat a candidat — *Alexandru Vaida*.

Călător.

*Călător pe drumuri nouă,
Suflet călător pe veci,
Toate florile în rouă
Își zîmbesc pe unde treci.*

*Nu te poți opri drumese,
Suflet fără de noroc,
Să-ți clădești din foi răslețe,
Vatra dulce la un loc?!
Treci pe drumuri nebătute,
Prin nemărginit pustiu,
Toate 'n jurul tău sunt mute,
Numai gândul tău e viu.*

*Pururea pe drumul mare,
Călător neobosit,
Ce-ți zîmbește 'n depărtare
De pășești așa 'ntețit...?!
Elena din Ardeal.*

Tine minte *)

In cele din urmă, ajunserăm cu toții la încheierea că: da, tot pacea, buna înțelegere, unirea, înfrățirea chiar, era ființa, și cea mai omenească și cea mai folositoare și pentru unii și pentru alții și care trebuia urmărită...

Unul singur dintre noi nu zisese încă nimic.

Eram obicinuiți să-l vedem întotdeauna așa, tăcut și gânditor și nimeni dintre noi, în focul discuției, nu se gândise să lege vorbă și cu dânsul. De aceea, am rămas cu toții uimiți, când de-odată îl auzirăm izbucnind.

— A nu! e prea ușor să pună cineva la cale lucrurile așa cum o faceți voi.... Știți ce impresie îmi faceți?... Îmi reamintiți un teatru de păpuși pe care l'am văzut odinioară în sala Bossel. Meșterul de după perdea trăgea sforile și actorii mecanici de pe scenă intrau, ieșeau, se mișeau după singura lui voință.... Așa întocmiți și voi un fel de teatru, în care nu vă faceți socoteala decât cu sforile voastre, și nu vă gândiți că actorii pe cari îi puneți în joc în închipuirea voastră, nu sunt nici de lemn, nici de hârtie, că sunt oameni cu voință, cu mintea, și, dacă vreți cu patimele lor.... Și nu vă dați seama cum, de sbuciumările vii ale acestor actori, pe cari îi puneți în scenă cu atâta ușurință, toate aceste sfori ar plesni, neputincioase.

De sigur, ori care din noi ar fi găsit ce să răspundă: fie-care ar fi fost gata să protezte că știe, neapărat, să fie socoteală de patimile omenești, că nu era vorba de cât de un fel de ideal, mai mult sau mai puțin depărtat, de triumful rațiunii asupra pasiunilor, al instinctelor bune asupra celor rele... și discuția s'ar fi putut relua dela început.

Dar neobicinuița de a vedea pe un om, de felul lui atât de puțin vorbăreț, acum de-odată așa de înflăcărat și aproape elocuent, ne potolise tuturor verva vorbăriei, și-l ascultam curioși, interesați.

— Eu, de pildă, — urmă el mai liniștit, — n'am să vă vorbesc despre alții; am să vă spun de mine. Să mă judecați pe urmă cum veți pofti.

Când vă ascultam adineori vorbind de pace, de bună înțelegere, de unire, de înfrățire, gândul meu se ducea departe, departe, în satul meu de acolo din fundul Ardealului; și

*) Credem potrivit a publica acumă când se vorbește atâta de împăcare povestirea asta a scriitorului nostru Ion Gorun (Alecandru Hodoș) din cartea lui „Alb și Negru“.

vedeam iar biserica ruinată, părăsită, din virful dealului, spre care îmi purtam pașii de atâtea ori, pe când oamenii din sat se adunau, în haine de sărbătoare, în biserica cea nouă din vale.

Biserica mea n'avea sfinți la cari să mă închin. Nu mai stăteau în picioare decât pereții goi și mucezi și singurul cântăreț al cărui glas se mai auzea p'acolo, era vântul ce năvălea prin găurile cari fuseseră odinioară ferestre, și se infunda în vârtej în altar, și ieșea șuierând prin spărturile acoperișului.

Preotul însă care slujea pentru mine în biserica aceea, — era o amintire grozavă și sfântă. O amintire păstrată în cel mai adânc ascuns al sufletului meu, de unde nimic și nici odată n'ar mai putea-o desrădăcina vre-odată. E tata care mi-a lăsat-o moștenire: e moștenirea care i-a rămas lui de la părinți.

Se dăduse semnalul deșteptării în țară... Tata, pe atunci tânăr, mai tânăr de cât suntem noi azi, mai tânăr de cât am știut noi să fim vr'odată, alergase de la cea dintâi chemare sub steagul pe care se scrisese: „Acum ori nici odată...“ Plecase, în fruntea oamenilor din sat, ducând cu el, cu dânsii, binecuvântarea bătrânului, a tatălui său, a popii Costin, și jalea și dorul mamei sale, a sermaneii preotese, zdrobită de durere și de rele presimțiri, dar necutezând să ridice glasul în fața hotărârii bătrânului, la care se uită ca la un sfânt.

A plecat... Duișia pentru părinți, pentru tatăl său atât de increzător și de entuziast, pentru mamă-sa atât de supusă și atât de iubitoare, trebuia să facă curând loc însuflețirii pentru cauza sfântă...

Și... învâlmășeala cea mare, luptele cari s'au purtat, le știți cu toții.

Iată însă ce nu știți:

Furioși de înfrângerile suferite în munți, ungerii se năpustiseră asupra satelor din șes, arzând, tăind, spânzurând.

Satul nostru n'a scăpat nici el de urgia asta: bătrâni, femei copii — cine ar fi putut să țină piept fiarei rânite, spumând de furie? A trecut ca o vijelie înainte....

Când a sosit ai noștri pe urma honvezilor, au găsit satul în flăcări. Oamenii noștri scrâșneau de turbare: erau casele lor cari ardeau, și cine știe câți din ai lor putuseră să-și găsească la vreme adăpost prin păduri?

Fie-care își căuta casa, copiii, bătrânii... Tata era printre dânsii...

Există sau nu o presimțire? Nu știu... Știu însă că el singur a trecut alergând nebun pe lângă casa părinților lui, par'că nici n'ar mai fi cunoscut-o; se ducea, alerga ca mânat de iele spre biserică...

De ce?

De cel... In mijlocul bisericii, în fața altarului, două corpuri erau spânzurate: era popa Costin și preoteasa....

Ce să vă mai spun? Gândiți-vă la părinții vostri...

Eu mă gândesc la tatăl-meu și zic că un ticălos și un mișel aș fi, dacă ar putea să mi se șteargă din minte chipul și privirea lui din clipa când mi-a destăinuit amintirea asta, ce l-a muncit și i-a săpat toată viața...

O! frumos lucru trebuie să fie pacea și înfrățirea! Dar ce vreți? Mie când mi s'ar spune să întind mâna acestor oameni, ori cât m'aș sili să mi zic și să mă incredințez că nu sunt aceiași, că sunt alții, — spectrul popii Costin și al sermaneii preotese, sângele meu, se ridică între ei și mine, și nu pot... nu pot...

De aceea v'am lăsat să vorbiți toată

vremea și nu m'am amestecat în vorba voastră... Să discut chiar un astfel de lucru, pentru mine ar fi un sacrilegiu...

Ne am despărțit în tăcere; și fie-care ne gândeam, ce ușoară e iluzia proiectelor de pace și înfrățire.

Glume și snoave.

Țiganul la naș Ionaș.

Mă dusei la naș Ionaș
Să-mi dea sălaş.
El era pe-afară;
Eu mă trezii în cămară...
Mă uitai în sus și 'n jos,
Doar de-o fi ceva de ros.
Mă uitai în jos și 'n sus,
Doar de-o fi ceva de dus.
Când colo pe-o poliță
Uite-o oliță, cu jintiță
Deasupra cu-o linguriță.
Eu cătră oală, oala cătră mine.
O mâncai pe jumă-toată.
Mă uit eu mai binisor,
Când colo într'un colțisor
Iată ș'un caș pe un tăleraș
Coperit c'un cuțițaș.
Eu cătră caș, cașul cătră mine.
Il mâncai de jumă-tot
Și mă uit eu și mai bine
Când colo donă slănine
Gata să sară la mine.
Stau eu și mă gândesc
Și așa socotesc:
Mai bine eu din ele decât ele din mine!
Și mă săturai bine.
Hei!.. dar acum i-acum
Uite numai la drum, că vine naș Ionaș.
Il cunosc după pași.
La prag când nimeresc,
Cu cine mă 'ntâlnesc?
— „Bună ziua nașule.
— Mulțumesc, finule.
In casă când te băgași
La noi ce cătași?
— „Un pic de sălaş“.
Dar naș Ionaș mă cunosc pe cevaș.
C'am umblat la caș;
Mă cunosc pe foale
C'am umblat la oale
Și pe nu știu ce
C'am mai umblat la oare-ce.
El ia un par de claiă
Ca pe mine să mă spaie.
Eu iau unul de vie
Ca al meu să nu mai fie.
Ce s'a mai întâmplat
Nu știu
... Par' c'am uitat!).

1) D n „Traista lui moș Stoica“, colecție de anecdote din Ardeal.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“.

NOUTĂȚI

Sibiu, 18 August n.

Pomelnicul celor din Finteuș*)

cari la alegerea de curând
n'au votat cu Alex. Vaida.

Să vie pe rând în sus
Și cei dela Finteuș,
Cu birăul lor părilit
Ce cu totul s'a mândrit
Decând stă la birăit.
El cu Rad pe supt ascuns
Și-a strâns 7 oi de muls,
Pe „Mita“ cel gazdă mare
Care urlă de 'mbuibare,
N'are prunci și-i găzdăgoiu,
Fă-i drace din piele foiu.
E hăt strănic și om mare
Bun de dus draci 'n spinare.
Iel s'a dat dar dracului.
Să fie și-al mamii lui!
Tot cu iel s'a pus la oaste
Și „Doroftei“ de pe coaste,
Om bătrân și fără minte
Umblă tot după plăcinte...
Din Finteuș! Oameni drepti!
Curatori de-ăștia aveți?...
Să vie acum la rând
Și „Pupu“ tot schiopătând,
Care de flămând ce-a fost
Și-a vândut lege și post!
Zece zloți i-au pus pe masă...
.... Imi fac pivniță la casă
De ce să mă duc cu Vaida
Când eu is datat cu șoalda?!
Măi Gustică-al lui Văsă!
Cu glasul ca un vițel?
Nu tu ai zis cătră noi
Că nu ni-i lăsa la nevoi?
Ce dracu te-a îndemnat
Dară de te-ai spânzurat
Și ți-ai vândut sufletul,
Lui Lucifer dracului?
Tu ești mare fariseu
Și te-a bate Dumnezeu!!
Cu Axente dimpreună
Ce n'are tată nici mumă,
Nici biserică nici neam
Numai „abor“ de dihan.
Nu cunoaște Dumnezeu
Numai pe duhul cel rău,
Numai de bătă ști frică
Mai tare ca de mătrică.
El e cel mai lăpădat
Dintre toți căți sunt în sat.
Timofie ca un pește
Ai fugit fără de veste
Pe sub garduri, pe sub spini,
Fricos tare de străini
Și de sulița cea proastă
Ce 'mpunge ușor în coastă,
O-ai luat la sănătoasa
Până sus la Streginoasa?!
Vino și tu „Nistoruc“
La rând, ca un cățaluc
.. Tu dară de ce te-ai dus....
Vaida 'n gând dacă ți-ai pus?
Ori poate ai fost mânat
Ca calul cel înhamat
De drăguțul tatăl tău
La teleaga lui birău?
Haid la rând și tu Șimoane

Care-ai ținut de coroane
Ca să meargă plugul bine...
Cât de fund în românie....
.....

Brazda grea ce o ați pus
Voi ce dracului va-ți dus
Apasă pe toții rău
Nu v'ajute Dumnezeu!
Iar acum de încheiere
Amintim așa 'ntre ele
Pe parochul Finteușan
Cu dascălul său Bogdan,
Mare iubitor de ban
.. Că dâșii nu au votat...
Unde cinstea i-a chemat,
Șomeuta o-au vizitat
Votul jos nu și-lau dat!
Trebuia să stea de față...
Căci noi ceialalți
Ne-am luptat, pe moarte ori viață!!

Eu.

Știri personale. Dl *Dr. Vasile Cucu* care a fost suspendat după alegerea dela Viștea de jos, pentru că ar fi „agitat“ pentru dl *Dr. Alexandru Vaida*, a fost ales medicul cercului Semlac (comit. Aradului).

— Dl *Dr. Onisifor Ghibu*, și-a ocupat postul de inspector general al școalelor primare din archidieceză.

Un nou sbor cu succes al inginerului Vlaicu. Din București ni-se scrie, că dl inginer Aurel Vlaicu a sburat Sâmbătă cu mașina sa pe o depărtare de un kilometru. Dl Vlaicu și-a început experiențele sale la orele 7 și jumătate dimineața. După trei mici sboruri pe o lungime între 300 până la 400 de metri, s'a urcat la o înălțime de 15 metri. După aceea dl Vlaicu s'a îndreptat drept cătră un câmp cu porumb (curuz) care se găsea la o depărtare de aproape 1300 metri de punctul de plecare. Dl Vlaicu s'a coborât în apropierea câmpului după ce a sucit la dreapta și la stânga și s'a oprit în fața șoselei Cotroceni. Intreaga asistență, printre cari erau și mai mulți ofițeri din regimentele de la Cotroceni, a felicitat pe aviatorul român, care cu aeroplanul făcut de el a făcut primul kilometru în aer.

„O moșie ungurească pe mâni românești“. Supt acest titlu cetim văicărelele unui ziar unguresc din Brașov. Ni-se spune că moșia contelui Thoroczky Viktor din Turda se va vinde în 7 Noemvrie pentru o datorie de 3000 de cor., pe care a luat-o dela banca românească *Arieșana*. Văicărerile ziarelor ungurești sunt de sigur puse la cale de însuși contele Thoroczky, care vrea în felul acesta să atragă luarea aminte a ungarilor ca să-i sară în ajutor pentru a scăpa „moșia ungurească“ și spre a i-o cumpăra statul cu prețul indoit decât face, ca să nu apuce „pe mâni valah“.

Pentru bănațenii potopiți s'a strâns până acum la casa archidiecezană suma de 17,097 cor. și 80 de fileri.

Despărțirea din Sebeș a „Asociației“ a tipărit un apel iscălit de d-nii *Sergiu Medeanu* ca director și *Ion Băilă* secretar, cerând sprijinul tuturor oamenilor de bine. Despărțirea va ține și conferințe pentru popor.

Deschiderea liniei ferate Sibiu—Sighișoara. În ziua de 15 Septembrie se va deschide linia ferată Sibiu—Mohu—Cornățel—Agnita—Nocrich—Sighișoara.

Un învățător uitat de sine. Învățătorul român Ștefan Creț din Cerneteaz (Bănat) și-a uitat în așa măsură de datoria sa de român și bun fiu al bisericii noastre, încât nu s'a sfiit a se cununa în biserică sârbească din Fabricul-Timișorii. În Timișoara românii duc o luptă grea cu sârbii pentru apărarea lor și când un învățător dă o pildă atât de rea, nu avem destule cuvinte de-al mustra. Românii năcăjiți l'au huiduit la ieșirea din biserică. Credem că P. S. Sa Episcopul va pedepsi pe acest om, care e în slujba bisericii noastre, dar iubește mai mult pe preoții sârbi decât români.

Infrângerea ungurească dela Șiria. În ziua de 13 August st. n. s'au împlinit 61 de ani dela o zi de jale pentru unguri. În ziua aceasta a anului 1849 armata ungurească s'a închinat oastei rusești la Șiria. Revoluția ungurească din 1848, acest an mult pomenit și jăluit de unguri, s'a sfârșit cu închinarea armatei ungurești, înconjurată și prinsă de ruși în cetatea Șiriei, lângă Arad. După puține biruinți ungurești, armata rusească intră în țară și rând pe rând ungurii pierdută luptele. În 31 Iulie fură bătuti la Sghisoara și generalul Bem se trase spre Lugoj înapoi. La Dobrișin fu bătut generalul Nagy Sándor în 2 August, iar generalul Dembinszky la Timișoara în zilele următoare. Bătute pretutindeni, oștile ungurești se preară la Șiria. Cei 13 generali ai ungarilor fură duși la Arad și fură împușcați. Astfel se sfârși revoluția în care ungurii căutaseră să se desfacă de Austria, răsturnaseră dinastia și voiră a alcătui Ungaria neatârnată.

Visul lor nu s'a împlinit nici astăzi.

Sfințirea bisericii unite din Agrișul de sus. Credincioșii uniți din Agrișul de sus au ridicat o nouă biserică întru mărirea lui Dumnezeu. Sfințirea ei se va face în ziua de Duminică 28 August st. n. 1910. Dimineața la ceasurile 8 norodul cu preoțimea în frunte va purcede din biserică cea veche la cea nouă unde la 9 ceasuri se va săvârși sf. liturghie. La ceasul 1 va avea loc un prânz comun.

Biserici românești în Canada. Pe când românii din Statele Unite (America) au primit păstori sufletești dela metropolia noastră, cei din țara Canada, învecinată cu Statele Unite, au primit păstor pe archimandritul Evghenie din Moldova. Acest vrednic părinte i-a adunat pe români la olaltă în șase parochii și s'au zidit și două biserici românești ortodoxe, una în Regina Sask cu hramul Sfântului Nicolae și una în Dysart Sask cu hramul Sf. Gheorghe. Numărul familiilor românești în cele șase colonii ieste de 256. În timp de 7 ani, de când se află între ei, păriatele Evghenie a săvârșit 287 de botezuri, 60 de cununii și 56 de decese (morți). Va să zică românii au sporit cu 231 de suflete.

Un preot slab. Ni-se scriu multe lucruri urâte despre preotul din Muerău (com. Turzii). Oamenii din sat au adunat de patru ani piatră pentru zidirea unei școale noi, dar școala tot nu s'a ridicat, prin neingrijirea preotului. Ar fi învrăjbit pe notarul și vice-notarul din comună, învinuindu-i că abonează și cetesc ziare românești și a dus pe mai mulți sătenii la o bancă ungurească, amăgindu-i că vor plăti mai puțină dobândă decât la cea românească. Banca ungurească a păcălit însă pe bieții oameni. Dacă nu publicăm toate învinuirile ce ni se scriu, o facem pentru că așteptăm îndreptarea preotului rătăcit. Preotul trebuia să fie păstorul bun al satului său și nu izvorul lui de zizanie și de cădere.

*) Comuna Finteuș se află în cercul Șomeuta, comitatul Sătmar.

Invierea unei vechi mănăstiri românești. Prin stăruințele canonicului Nicolae Nestor și a P. S. Sale episcopului Hossu din Lugoj, vechea mănăstire a Prislopului din comit. Hunedorii a fost adusă la nouă viață. Vara asta însuși P. S. Sa petrece la mănăstirea asta și slujește în biserică. P. S. Sa a înzestrat-o cu doi călugări noi. Prislopul a fost întemeiat acum sunt mai mult de 500 de ani și a fost ridicată de Zamfira, fiica voivodului Moise Basarab al Munteniei în anul 1520.

Despărțirea Zirnești a „Asociației“ va ține adunarea iei în ziua de 21 August st. n. la orele 2 după prânz. După adunare va avea loc o șezătoare literară. Convocarea e iscălită de d-nii *Ioan Ionică*, director, și *Pompiliu Dan*, secretar.

Vreme rea în toate părțile. Din toate părțile ni-se vestesc știri triste despre pagubele ce au pricinuit ploile și furtunile. În comitatul Aradului piatra a bătut vîile, stricând aproape toată poama. În Bihor au fost furtuni cu mari ploi. În comitatul Sibiului a fost o vreme de toamnă, cu frig și ploi multe. În toată Europa, până și în Asia vremea a făcut pagube mari. În Japonia apele s'au revărsat din marea din cauza ploilor, cum arătăm la alt loc.

Incepând însă cu ziua de Marți 16 luna curentă se pare că vremea s'a stămpărat și s'a îndreptat.

Nuntă jidovească într'o școală românească. Minunea asta s'a văzut, cum spune *Tribuna*, în comuna Căseiu de jos pe valea Semeșului. Tot în școală s'a ținut și o comedie, cu cai și cu câni cari să dau peste cap. E rușine că o școală românească trebuie să ajungă de batjocura unor străini spurcați.

Pentru incendiații din Gurarâului. Au mai contribuit la colectă: Din Săliște: Cassa de păstrare (reuniune) 100 cor., Comuna politică 100 cor., Comuna biserică 80 cor., Petru și Ioan Comșa 50 cor., Dr. Nicolae Comșa, Ioan Banciu câte 20 cor., Nicolae Hențiu 12 cor., Dr. N. Petra 10 cor., Dr. Ioan Lupaș 6 cor. 40 fileri, Paraschiva Simion și Elsaveta Popa câte 3 cor., Victor Pop, A. Neamțiu și D. Costan câte 2 cor., Stana Răuciu, Stana Lupe Comșa, Iordache Roșca, M. Moys, Prof. Vrăbec câte 1 cor., dela mai mulți 11 cor. 60 fileri. Di căpitan Ion Voicu din Arad 20 cor. Din Gurarâului Achim Loloiu 20 cor., Ion Lazăr 8 cor., Alex. Ghișoi 1 cor., Alex. Boboia (Șercaia), Cornel Pop (Părău) și Emil Cioran (Rășinari) câte 1 cor., laolaltă 482 cor., care adause la suma colectată de 711 cor. 50 fileri, face 1193 cor. 50 fileri.

Primăria comunală.

A omorît pe socru-său. Florea Dan din comuna Renghet (comit. Hunedorii) avea o ceartă veche cu ginerele său Iosif Ștefan pentru un petec de loc. Vinerea trecută s'au întâlnit în câmp și au început din nou a se sfâdi, apoi se încăierară. Bătaia avu sfârșit trist. Ștefan izbi cu furca de fier pe socru său atât de tare încât îi sparse capul și-l ucise. Uci-gașul se infățișă singur la jandarmi.

Mari inundări în Japonia. Țara Japoniei a fost atinsă de o mare nenorocire. Săptămâna trecută riurile s'au revărsat, în urma ploilor imbelugate, și au potopit multe sate și orașe. Sute de oameni au pierit în văluri. Capitala Tokio e amenințată. Trei zăgazuri mari o apără și una din ele s'a rupt. Dacă se vor rupe și celelalte, capitala va fi potopită cu desăvârșire de apă. Hrana locuitorilor nu se poate transporta și sute de mii de oameni sunt amenințați de foamete.

Petrecere în Uioara. Tinerimea românească din Uioara va ține Duminecă 28 l. c. o petrecere în sala „otelului erarial“. Venitul este menit parte pentru fondul cultural gr.-cat. din Uioara, parte pentru despărțământul Uioara al „Asociației.“

Marea întrecere de zburat în Franța. Ziarul *Matin* din Paris a întocmit o mare întrecere de zburat. A făgăduit suma de 100.000 de fraci aceluia dintre aviatorii (meșterii de zburat) care va face calea dela Paris prin orașele Amiens, Troyes, Nancy, Mézières, cale de 800 de kilometri până la Paris înapoi. Drumul se face în cinci zile, făcându-se fiecare zi câte o bucată de vre-o 140—160 de Km. și lăsându-se după fie-care drum o zi de odihnă, încât întrecerea ține 10 zile. Dacă drumul va izbuti, se va fi arătat că mașina de zburat e bună pentru a face drumuri mai îndelungate cu ea. Până acuma cel dintâi dintre meșterii de zburat e Leblanc apoi după iel Aubrun și Legagneux. Neamțul Lindpaintner a încercat să se întrecă cu francezii, dar după drumul al doilea mașina i-s'a stricat și a trebuit să se lase de planul său.

Cum a vorbit un țaran cu împăratul prin telefon. Iată ce întâmplare hazlie s'a petrecut între un avocat pișicher și un sătean sgărcit și gogoman. Lucrul s'a întâmplat într'un orașel din Croația. Un țaran vine la un avocat, care-l cunoaște că-i plac procesele. Țăranul îi spune pricina ce are și avocatul înțelege că procesul e ușor de câștigat, dar își cunoaște mușterii că-i rău la plată. Pentru a-l păcăli și pentru a-și asigura plata spune următoarele:

— Procesul e foarte greu de câștigat, decât dacă am vorbi cu împăratul să-i cerem ajutorul, dacă-l plătești.

— Cu împăratul? întrebă săteanul mirat.

— Da, chiar cu împăratul. Stai să vedem.

Se puse la telefonul său de casă și sună, apoi strigă cât putu:

— Alo! Vă rog să mă puneți în comunicație (legătură) cu Viena, cu locuința împăratului. Ah, ce greu e să vorbești cu împăratul. Alo, da, da, va să zică 200 de coroane. Mulțămesc foarte mult, dar mă tem că mușterii meu nu va putea da atât.

Țăranul se dădu frumușel lângă avocat și-i șopti.

— Nu-i nimic plătesc tot, vorbește cu împăratul.

Avocatul urmă: Va să zică palatul împărațesc. Alo, Excelență, d-le mareșal al curții, te rog fii bun chiază puțin pe Maiestatea Sa la telefon.

Aici se mai opri puțin. Săteanul începu să tremure dela genunchi, când auzi sunând iar, căci sunase tot avocatul.

— Alo, Maiestatea Sa acolo? Aici avocatul Dr. Ivancici. Mulțămesc Maiestate sunt foarte bine și sănătos, dar Maiestatea Voastră? Imi pare bine, dar Alteța Sa domnul prinț moștenitor ce mai face? Așa? Imi pare foarte bine. Iacă ce-i Maiestate, avem aici o jalbă grea (și povestește procesul țăranului). Fiți bun Maiestate dați poruncă la tribunal... Mulțămesc, foarte mulțămesc Maiestate...

Apoi sună și zise săteanului:

— Dute acasă și fii pe pace. Procesul D-tale se va judeca cum dorești. Să vezi, ce va spune judecătorul.

La judecată țăranul ascultă cu mare luare aminte. Câștigase procesul și judecătorul începu să citească sentința:

— În numele Maiestății Sale împăra-

țăranul nu mai putu de bucurie și șopti către vecinul său.

— Vezi, bietul împărat, n'a uitat să telefoneze la judecători!

Un atentat asupra primarului New-York. Primarul orașului New-York dl *Gaynor* a plecat zilele trecute cu un vapor într'o călătorie spre Europa. Înainte de plecarea vasului, în clipa când Gaynor iera să se fotografieze cu mai mulți prieteni, un om a tras mai multe focuri de revolver asupra lui. Lumea s'a năpustit asupra acestui om și l'a bătut crunt. Dl *Gaynor* a fost rănit de moarte. Iel a fost un primar iubit care a făcut mult bine poporului. Orașul New-York are cinci milioane de suflete și *Gaynor* are leafă de 75.000 de cor. Omul care a vrut să-l puște se cheamă *Gallagher*, e un muncitor care a fost dat afară din slujba orașului, nefăcându-și datoria. Ca răzbunare a voit să împuște pe primarul. Starea primarului e disperată.

Holera în Rusia. În Rusia bântuie cu putere holera. Sunt ținuturi unde mii de oameni sunt bolnavi și a murit aproape jumătate din cei atinși de grozava boală. În capitala Petersburg sunt mai multe mii de bolnavi. Boala s'a apropiat și de reședința de vară a țarului la *Țarscoe-Selo*. Numărul total al bolnavilor din țara întreagă ieste de vre-o 73.000, iar numărul morților ieste de vre-o 25.000 de oameni.

Cărți și reviste.

A apărut revista literară și artistică *Luceafărul* Nr. 15—16 cu următorul sumar bogat și variat: *Teodor R. Popescu*: Câteva frumuseți ale pământului românesc: O excursie dela Sibiu la R.-Vâlcea. — Călăuză ilustrată pentru excursioniști. — *Alice Călugăru*: *Barcarolă* (poezie). *Em. Gârleanu*: *Sortaș*. *Ecaterina Pitiș*: *Cântec* (poezie). *D. Anghel*: *Anticarul*. *Z. Bârsan*: *Și primăvara-i numai una*... (poezie). *Alice Călugăru*: *Somnul* (poezie). *Maria Cunțan*: *Note de drum* (poezie). *Al. Ciura*: *La băi*. *Aurelia Pop*: *Cântec* (poezie). *Vasile Stoica*: *Strofe* (poezie). *Poporanismul*: O anchetă literară: Răspunsul d-lui *Zamfir C. Arbure*. *Cronica*: *Ilustrațiuni*: 28 ilustrații privitoare la articolul „Câteva frumuseți ale pământului românesc“.

ECONOMIE

Premii pentru cai de prăsilă.

În ziua de Luni 12 Septemvrie st. n. se vor împărți în Sibiu premii în preț de 700 cor. pentru cai de prăsilă. Se vor da premii pentru iepe sănătoase și puternice cu mânji sănătoși și bine lăptați și anume câte unul de 70 apoi de 60 și 50 de cor., două de câte 50 și 40, trei de câte 30, patru de câte 20 și 5 de câte 10 cor.

Al doilea rând de premii ieste pentru mânze de prăsilă de 3 ani: anume câte un premiu de 50, 40, 30, 20 și două de câte 10 cor.

Al treilea rând de premii ieste pentru mânji buni de prăsilă supt vârstă de 3 ani, două premii de câte 40, unul de 30, patru de câte 20 și și cinci de câte 10 cor.

Starea sămănăturilor.

Suntem în puterea verii, când țărani noștri muncesc din greu de dimineața până seara târziu. Dar nici când nu poate fi bucuria mai mare la oamenii noștri, ca atunci

când văd, că munca lor e încoronată de izbândă și succes.

Despre anul acesta putem zice, că este un an bun. Prin unele locuri, ce e drept, sunt sămănături și ceva mai slăbuțe, dar în părțile cele mai multe oamenii sunt mândri și veseli, că în anul acesta li se respătește bine muncă și sirguința lor.

Prin orașele și țările noastre vedem tot mai multe cară încărcate cu grâu, ce se aduce spre vânzare. Mai la vale dăm

Prețul bucatelor

In Sibiu la 16 August st. n.:

Grâu	Cor. 12,80 până 14,—	de hectolitru
Săcară	— " — " — " —	" " " " " " "
Ovăș	5,60 " 6,60	" " " " " " "
Cucurnz	10,— " 11,40	" " " " " " "
Cartofi	2,— " 2,50	" " " " " " "
Fasole	— " — " — " —	" " " " " " "
Făină Nr. 3	33,80 " 35,—	la 100 chilo
" " 4	32,80 " 34,—	" " " " " " "
" " 5	31,80 " 33,—	" " " " " " "
Slănină	180,— " 192,—	" " " " " " "
Unsoare de porc	188,— " 192,—	" " " " " " "
Său brut	60,— " 62,—	" " " " " " "
Său de lumini	80,— " 82,—	" " " " " " "
Său de lumini topit	92,— " 92,—	" " " " " " "
Săpun	64,— " 64,—	" " " " " " "
Fân	3,60 " 5,—	" " " " " " "
Lemne de focneplutite	7,50 " 7,70	la met. cub.
" " plutite	6,25 " 6,70	" " " " " " "
Spirt rafinat	1,82 " 1,85	la litru
Spirt ordinar	1,80 " 1,83	" " " " " " "
Carne de vită pentru supă Cor. —,96 până 1,52	la chilo	
" " " friptură	1,28 " 1,52	" " " " " " "
" " vițel	—,90 " 1,48	" " " " " " "
" " porc	1,44 " 1,76	" " " " " " "
Ouă, 10 bucăți	—,50 " —,57	" " " " " " "
Un pătrar de miel	— " —	" " " " " " "

In Budapesta în 17 August st. n.:

(Grâu și săcară de cea nouă)

Grâu de Tisa 78 chilo Cor. 9,95 până 10,22	la 50 chilo
" " " 79 " " 9,95	" " " " " " "
" " " 80 " " 10,—	" " " " " " "
Săcară	7,25 " 7,45
Orz	— " —
Ovăș	7,15 " 7,35
Cucuruz	5,76 " 5,82

Unsoare de porc Cor. 157,— până 158,—	la 100 chilo
Slănină	124,— " 125,—

Sămânță de lăptăniș C. —, — până —, —	la 100 chilo
" " trifoiu " —, — " —, —	" " " " " " "

Porci îngrășați pentru untură C. 1,30 până 1,36	la chilo
" " carne " 1,30 " 1,36	" " " " " " "
Viței	—,90 " —,98

Pe o păreche de miei	Cor. —, — până —, —
" " oi	" " " " " " "

Prețul banilor în 17 August n.

	cumpărat:	vândut:
Galbeni	Cor. 11,28	11,88
100 Lei, hârtie	" 4,80	95,20
100 Lei, argint	93,—	94,80
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,84	24,04
100 marce, aur	117,20	117,65
100 " hârtie	117,20	117,65
Napoleon	19,—	19,10
100 Ruble rusești, hârtie	252,50	254,—
100 " " argint	238,—	242,—

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după câlindarul vechiu).

8 August: Barot, Budapesta, Cetatea pe Baltă, Ciozven, Ciuc-Cosmaș, Vinga, Zarand.

9 August: Baia-mare.

10 August: Copșa-mică, Șercaia, Vințu-de-sus.

11 August: Boroșneul-mare, Copșa-mare, Făget, Sebeșul-săsesc.

12 August: Bicz (Gherghio), Ciacova, Corond, Merghindeal.

14 August: Frata ung., Jimborul-mare, Mocrin, Moldova-veche, Viștea-de-jos.

15 August: Alibunar, Câmpeni, Oomloș (Banat), Făget, Hațeg, Ilia, Săn-Paul, Șilimegi, Teiuș.

16 August: Cislădie.

17 August: Komárom (Ujsőny), Zlagna.

18 August: Alțina, Bistrița, Giula.

19 August: Cluj, Orișul săsesc, Piscoț, Săn-Mărtinul-Homorodului, Voitec.

21 August: Ilieșfalău în Secuime, Porumbacuul inf.

22. Alămor, Beba veche, Jombolia, Jucul de jos, Murăș-Oșorheiu, Sighetul Marmăției.

23 August: Beclean, Biertan, Dézna, Geoagiul de jos.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

Liferări, licitații, arândări și altele.

La această rubrică vom publica de acum înainte tot felul de liferări de mărfuri, licitații și arândări de peste tot locul, unde sunt oameni de-ai noștri. Vom spune totdeauna ce se vinde sau să arândează, de unde se pot cere informații, când este terminul ultim pentru înștiințarea la liferări sau ziua licitației. Terminul este totdeauna după câlindarul cel nou

Arândarea morii din Petrifalău (lângă Sasșeș). Prețul strigării 6240 cor., terminul 21 August. Primăria comunală.

Arândarea edificiului de cărcimă și o boltă în Comana de jos (Vezi amănunte în publicațiunea din foaia noastră de azi).

Liferarea petrișului pe drumul Tălmăciu-Avrig. Primăria Sebeșul-de-jos, terminul 21 August.

Arândarea cărcimei „La Agnita“ cu prețul de 5200 coroane. Primăria Agnita, terminul până la 22 August.

Arândarea cărcimei comunale din Șuramică. Prețul strigării 1200 cor., terminul 27 August.

Arândarea casei nou zidite cu 10 odăi, sală de joc, drept de cărcimă și boltă. Oficiul parochial Domașnia, comit. Caraș-Severin; terminul 28 August.

Arândarea târgului cu 13,000 coroane, și taxa pentru pardoseală cu 8001 coroane. Magistratul Elisabetopole, terminul până la 1 Septemvrie.

Facerea unui trotoar de asfalt împrejurul edificiului dela judecătoria din Elisabetopole. Primarul orașului dă informații, terminul 3 Septemvrie.

Liferarea petrișului pe drumurile comitatului Solnoc-Dobâca pro 1911—1916. Oficiul de zidiri al statului în Deș, terminul 7 Septemvrie.

Vânzări de lemne:

In 22 August: 40,495 bucăți de stejari, Cor. 884.300. Primăria comunei Hosman.

In 23 August: Lemnele de fag din pădurea „Sasa“, prețul strigării Cor. 97,600. Primăria comunei Rășinari.

24 August: 104 stângini lemne de fag. Prețul strigării 2080 cor. Primăria Noul-săsesc (poșta ultimă Daneș).

In 25 August: Lemnele de brad și de fag, prețul strigării Cor. 84,271. Primăria comunei Mărgineni.

Direcțiunea ergheliei statului din Făgăraș vinde 1633 bucăți de stejari din pădurea Lupșei. Prețul 54,566 cor.

Poșta Redacției.

I. M. in Oarta-de-sus. Procurorul a început să vegheze din nou și nu dorim să expunem tocmai pe bravii noștri învățători, cari sunt destul de prigoniiți.

Orșova. Regretăm, e prea lungă pentru foaia noastră.

Poșta Administrației.

Ioan Pleșa, Rusia. Am primit adresele rusești. E foarte bine, că d-ta ne-ai trimis mai multe adrese scrise rusește. Acum vei primi foaia mult mai iute, deoarece o pot cetai mai bine funcționarii de pe la postele rusești. Ar fi bine, dacă ar mai face așa și alți frați de-ai noștri din Rusia, cari ne scria că nu primesc foaia regulat.

De altcum ne pare bine de interesul și dragostea cu care aștepti foaia în Rusia. Dumnezeu Vă dea bine la toți ai noștri, cari v-ați îndepărtat așa de tare.

Lup F. in Sita. Am dat scrisoarea d-tale la firma Carl F. Jikeli din Sibiu, care îți va răspunde la cele dorite.

Gabr. Șerban de V. De aici s'a trimis totdeauna regulat foaia până acum pe adresa d-tale în America, deoarece nu ne-ai fost scris anumit când pleci. Nrii 27—31 s'au trimis din nou. Lui Gabor încă îi merge foaia regulat. Mulțumită pentru frumoasele ilustrate trimise din America.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

Loc deschis.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra inseratului vrednicului măiestru pantofar George Săsărman, care și-a schimbat locuința în Sibiu, strada Măcelarilor 36.

M. Lungu Fil, renumita fabrică de căruțe în Rășinari, eșcută ori ce comande cu prețuri convenabile. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra inseratului din numărul de azi al foii.

Ioan Grecu, măiestru pielar în Porcești, liferează tot felul de opinci, cu prețuri ieftine. Amănunte mai deaproape în inseratul din foaia de azi.

Intreprinderea „Bricketid“ de lumină strălucitoare a lui Albrecht se recomandă onoratului public pentru ori ce fel de comande de acest fel. Vezi inseratul susnumitei firme la alt loc al foii.

Aviz. Se caută agenți și voiajori remunerați cu proviziune mare pentru vânzarea de jaluții de ferestrii dela firma Simox Schillinger & Co., fabrică de jaluții de ferestrii, Budapesta, Grof Zichy Jenő uteza 16, unde au a se adresa ofertele și comanda.

207 1-2

Apollo-Bioscop.

In orașul nostru, pe piața Hermann, s'ă află de câteva zile un Bioscop, ce atrage foarte mult public la reprezentațiile ce se dau

Aproape în fiecare zi se schimbă programul, care este variat și interesant. In fiecare zi se dau mai multe reprezentații.

Prețul de intrare 1 cor., 60 bani și 20 bani.

Cancelaria avocatului

Dr. Ioan Ivan

208 1-3 să află în Sibiu, Strada Cislădiei 49.

Nr. 2673/1910 pret.

210 2—3

Concurs.

Devenind postul de **vicenotar comunal** în comuna **Orlat** (cercul Săliște) prin abdicere vacant, pentru îndeplinirea lui prin alegere, escriu concurs și invit pe candidații de notar evalificați conform cerinței legii, de ași înainta prin autoritatea competentă cererile lor instruate cu dovezile de lipsă la oficiul pretorial din Săliște până în **27 Septembrie 1910 la 5 oare p. m.**

Săliște în 17 August 1910.

Primpretorul cercual.

Nr. 642/910.

200 2—2

Publicațiune.

Primăria comunei *Alsókomána* publică, că va da în licitațiune publică edificiul său de *crăsmă și boltă în arândă* pe timp de 6 ani. Licitațiunea va avea loc în *26 August a. c. st. n.* în cancelaria comunală, la 10 ore a. m. Oferte închise încă să primesc înainte de începerea licitațiunii. Acestea vor trebui să conțină și clausula, că licitanții cunosc și primesc condițiunile.

Prețul strigării e 1000 cor., dela care 10% se vor depune de licitanți ca vadiu.

Condițiunile mai în detalii să pot vedea la cancelaria comunală.

Alsókomána, 5. August 1910

Primăria comunală

Ioan Boldea
notar.**Licitațiune miuendă.**

Primăria comunală *Sebeșul-de-jos* (*Alsósebes*) dă în întreprindere *liferarea petrișului* 1670m² pe partea sa de drum din drumul *Tălmăciu-Avrig* în calea licitațiunii miuende verbale, care să va ținea la *21 August 1910, la 4 oare d. a.*

Condițiunile mai de aproape să pot vedea la primăria comunală.

Sebeșul-de-jos, la 8 August 1910.

202 2—2

Primăria comunală.

AVIZ!

Pe teritoriul comunei **Deag** (*Deeg*) comit. *Tárnava-mică* (*Kisküküllő*) e de **vândut** din mână liberă **o moșie de 280 jugăre catastrale** într'un complex. Moșia întregă e fânațiu foarte bun și pășunat. Reflectanții să se adreseze subscrișului, de unde vor primi toate informațiunile necesare.

Dr. Marcian Căluțiu

209 1 1 Diciosânmărtin

(Dicsőszentmárton, comit. *Tárnava-mică*.)**Băieți**

să primesc la învățătură la

211 1—3 **Stefan Moga**

franzelar

Sibiu, strada Trenului.

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

26 20—42 a lui Sarg

oremă de dinți neincunjurat de lipsă păstrează
dintii curați, albi și sănătoși.**ANUNȚ.**

Sunt în deoște cunoscute relele de cari suferă tinerimea noastră studiosă pe la gazele din oraș. De aceea pentru a se veni în ajutorul instrucțiunii și educațiunii, un domn fost director de gimnaziu-internat, anunță pe cei interesați că, cu începutul anului școlar, *primește în gazdă, pe lângă o modestă plată anuală, un număr restrins de elevi cari își fac studiile la școlile publice din Sibiu.* Vor avea dormitoare speciale, sală de meditații încăpătoare și sală de mâncare aparte, fiind feriți de ori-ce contact dăunător. Doritorii se vor adresa până la 1 Septembrie st. n. pe adresa: *Director la dl. V. Onițiu, Palatul „Albinei”, Sibiu—Nagyszében.* 207 2—2

A apărut broșura:

„Mizerie, Boală, Crimă și Degenerare“

sau

Alcoolismul și urmările lui

din punct de vedere economic, higionic, moral și național

de **Pr. D. Voniga.**

Broșura să estinde pe 6 coale tipar 8° și are următorul cuprins: 1. Introducere. 2. Despre beuturi în general. 3. Istoricul beuturilor spirituoase. 4. Beția și consecințele ei, în general. 5. Efectele stricăcioase ale beuturilor spirituoase, în special asupra organismului omenesc. 6. Alcoolismului sub raportul morbidității și al mortalității. *Tuberculosa (oftica) și morburilor mentale.* 7. Alcoolul și morala publică s'a raportul dintre alcoolism și criminalitate. 8. Alcoolul și ereditatea, sau efectele alcoolismului asupra posterității. *Copii befișilor.* 9. În resumat: Alcoolismul — *Mizerie, Boală, Crimă și Degenerare.* 10. Lupta în contra alcoolismului. Combaterea beției. 11. Cauzele alcoolismului. 12. Plan de învățământ anti-alcoolic. 145 6—6

Prețul broșurei 1 cor. 60 fil. Să poate procura la autor în Gyirok și la toate librăriile.

O corespondență postală

ajunge, ca să poți primi o foarte interesantă broșură gratis și franco. Această broșură descrie în mod științific și ușor de înțeles metoda de cură electrică, iar bolnavul care suferă de slăbire generală de nervi, reumatism, neuralgie, mistuire neregulată, lipsă de somn, dureri de cap și alte tot felul de slăbiciuni, va avea

mare folos de această broșură. Nici odată nu s'a dat în Ungaria o broșură așa de interesantă gratis. Noi aducem această jertfă pentru a convinge pe oameni despre folosul ce îl poate aduce electricitatea.

Cere Dta această carte și noi îți vom trimete-o

55 **gratis și franco** 2—2
sub cuvertă închisă, fără nici o îndatorire.**Electro-Vitalizer, instit. de ord. med.**

Budapesta, IV. Semmelweisgasse 4. Mezzanin 51.

Oare de ordinațiune în zilele de lucru dela 1/2, 10—1 oară și dela 3—6 oare, Duminica și în sărbători dela 10—12 oare.

Cupon pentru o carte gratis tă.

Cătră **Electro-Vitalizer, institut de ordinațiune medical.**

Budapest, Semmelweisg. 4, Mezzanin 51.

Binevoiti, vă rog, a-mi trimete o broșură d'n lucrarea d-v.: **Tratat despre electroterapia modernă** gratis și franco.

Numele: .....

Comuna: .....

Judetul, comit.: .....

1000 Coroane câștig!

să oferă pe lângă muncă ușoară pentru bărbați de ori-ce ocupație, locuitori în provincie. Nu e lucru de asigurare, nici de agentură.

Trimeteți-vă adresa la

H. J. 7013 Rudolf Mosse, Wien.

Prin numeroasele scrisori de mulțămintă trimise mie pot dovedi, că nu este nimic mai bun și mai ieftin, ca

floacele de piuă de Cîsnădia

Cine vrea să aibă matrațe ieftine și bune, sau paturi și perini vecinic durabile, acela să se îndrepte la mine cu deplină încredere. Pentru lucru de curelărie și șelărie, pregătirea de sersamuri la cai (gura hamului) etc. sunt introduse și la artileria c. r. și valorate. Mai departe fac atent la țoalele de cai militari și pentru feciori, de Cîsnădia, la postavul de Cîsnădia, articli de lână de oaie și produsele școlii noastre de țăsătorie de specialitate.

295 19—20

Cu distinsă stimă

Mihail Bretz, Cîsnădia (Nagydisznód.)

Vin bun,

se află la subscrisul producător de vinuri, — anume:

Vin vechiu din	—	1907	cu 54 fl.	litra.
Vin vechiu din	—	1908	" 48 "	" "
Vin Rizling și Roze	—	1908	" 52 "	" "
Vin din	—	1909	" 42 "	" "
Vin Rizling și Roze	—	1909	" 44 "	" "
Vin alb de masă din	—	1909	" 38 "	" "
Vin Roșu din	—	1908	" 54 "	" "

Prețurile cele mai joase. E vin din coastele dealului. Șiria (Világos) nu de grădină, nici câmpie, ci din deal.

Rog onoratul public a fi cu încredere. Butoaie dau împrumut pe timp de una lună, în caz mare de lipsă două luni.

Vinul să vinde dela 50 litre în sus, prețurile sunt calculate după litră.

Rog onoratul public a-mi serie curat numele, comuna și gara.

Când îmi renapoiți vasale vă rog de adresă, în fract, cu care s'a destilat vinul.

Atrag atențiunea cumpărătorilor mei (înțeleg casele private), să deșerte vinul în sticle bine afundate și așezate culcat, deoarece vinul în bute, dacă e început, nu stă ci să acrește și mucezește.

195 3-5

Cu stimă

Petru Benea

proprietar de vii și neguțator de vin,
Șiria (Világos) (Arad megye)

Intrebuințază stimată Doamnă

CREMA-MARGIT a lui Földes

spre a Vă ținea fața curată, vioată și drăgălașe

Crema Margit a lui Földes, mijlocul drăgălaș pentru frumsețea la cele mai vestite dame din lumea întreagă.

Succesul minunat al acestui mijloc este a se căuta în buna compunere a materiilor din care e făcut, astfel că acest cosmetic trece momentan în piele, iar succesul se observă deja după câteva ore.

Deoarece Crema-Margit a lui Földes se imitează și falsifică de multeori, să nu se primească de nimenea la cumpărare decât cutii închise cu marca originală, fiindcă producătorul numai atunci garantează pentru crema numită.

Crema Margit a lui Földes este un produs chimic curat, nesticăcios și liber de orice unsoare. 92 B 6-7

Această cremă depărtează toate necurătențiile pielii, sgrăbunțele de vară, mitesserii, petele de floc etc. etc., iute și sigur. Nu numai pentru pielea feței, ci și pentru finețea și înfrumșetarea pielii grumazilor, umerilor și mâinilor se poate întrebuința cu succes. Un borcânel mare 2 cor, un borcânel mic 1 cor și se află în toate apotecile și drogeriile.

Trimitere pe postă direct dela producătorul **CLEMENS v. FÖLDES, farmacist în ARAD.**

Să capătă în Sibiu la: Fabr. Guido, C. Fritsch, farmacie. Gustav Meltzer, fabrică de săpun. Parfumeria Meltzer. I. C. Molnár, farmacie. K. Morscher, droguerie. K. Müller, farmacie. E. Rummler, farmacie. Pissel & Schmidt, farmacie. In Agnita la W. Fröhlich. In Sighișoara la A.W. Lingner. In Mediaș: Obert Iosif.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea ăstora sașeni, a căror sânge și sucari trușești sunt atrodate și cari în urma ușurării din tinerețe și prin deprivideri rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, plăcere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui oameni să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere căzavurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a festăni aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să se adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe să ajute și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale. Zăde sângele și sucurile trușești ale bolnavului să curgă, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și

radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, incapacitățile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge în piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În cece privește cură, depărțarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se vor, oric la dorință să retrimite fișciula Institutului să grijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminica până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest VII. Rákóczi-ut. 10. 80 56-

Cost bun și ieftin

să dă în și afară de casă. Doritorii sunt rugați a se adresa

Strada Bruckenthal Nr. 34,

191 2-3 lângă Catedrală.

Pentru țărani noștri!

Sprijiți industria română!

Subscrisul aduc la cunoștința oamenilor noștri de peste tot locul, că în atelierul meu argăsesc tot felul de

piei pentru opinci

și astfel pot vinde opincile cele mai bune pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ocaziune bună de cumpărare pentru boltași și societăți de conzum. Partii mai mici de piei pentru curelari încă să găsec. Dela două perechi de opinci în sus să trimit ori cui.

203 2-8

Ioan Grecu

măiestru pielar în Porcești, u. p. Verestorony.

ATENȚIUNE

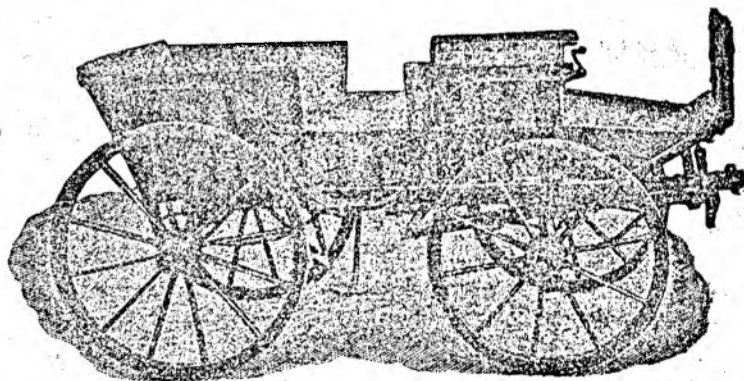
trebuie să se dea la alegerea de iluminare potrivită pentru orașe, comune, privați, hoteluri, restaurațiuni cu grădină, stațiuni balneare, vile etc., pentru iluminare la ori ce fel de localuri dinlăuntru sau dinafară, mai de parte iluminare de strade, procurarea de aparate centrale la case, precum și lampe singuratiche de iluminat sau lampe rotunde în interiorul odăilor, pe strade și locuri publice, pentru cari să recomandă de un specialist avantajile senzaționale ale tehnicii moderne de iluminat ce le are

Intreprinderea „Brikettid“ de lumină strălucitoare a lui Albrecht

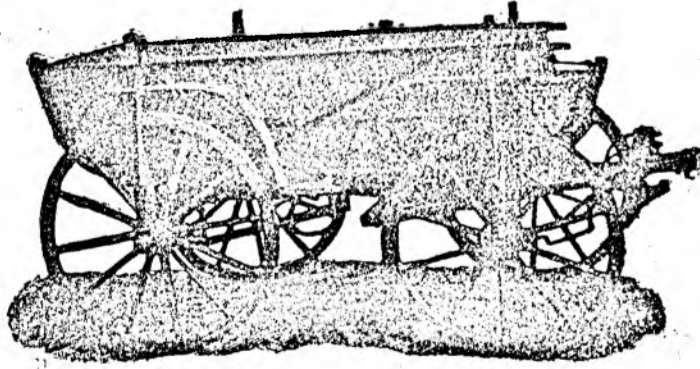
184 5-6

Sibiu (Nagyszeben) strada Gușteriții Nr. 30.

Cară și căruțe de ori ce proporțiuni

din cel mai bun material neîntrecut de durabile și ușoare la mers diferă de orice preț convenabil

Fabrica fiilor M. LUNGU

Rășinari (Resinár) Szeben-megye

O calfă de pantofar și 2 învățacei

În etate dela 13 ani în sus, se primesc imediat la

Vasilie Genie
pantofar

199 1—3 în Rod, u. p. Pojana.

1—2 băieți de școală

să primesc în cvartir ori și cu toată proviziunea într-o familie maghiară, unde ușor pot învăța limba maghiară. Informațiuni: SIBIU, strada Sării Nr. 31. 204 1—1

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment Capsici comp.,
Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțică valore să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capătă aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Espediție zilnică. 242 42—

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai bune stoffe de lână
în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc săpunul de lapte de crin-Steckenpferd (marca Steckenpferd) de Bergmann & Co. Teschen a. E. fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficace decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capătă în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile etc. 40 26—40

Vinuri de masă escelente,

litra cu 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negociabilă de vinuri 145 64—

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

O fetiță drăguță de 18 ani,

(fetița unui brutar) puțin cam dezvoltată trupestă, cu o zestre de 400,000 coroane, ar voi a să căsători cât mai curând cu un tinăr modest. Numai oferenți serioși capătă răspuns.

2 2 49—52

L. Schlesinger
BERLIN '8, Deutschland

Schimbare de local

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința onoratului public din Sibiu și jur, că cu 1 August st. n., mi-am mutat

Atelierul de pantofărie

în Sibiu, strada Măcelarilor 36

(vis-à-vis de Tipografia Archidiecezană)

unde primesc și execut ca și mai înainte tot felul de comande, dela cele mai simple până la cele mai fine, precum: păpuși pentru bărbați, femei și copii. Croitoră frumoasă și lucru solid.

Rugând onoratul public și vechii mușterii de binevoitorul sprijin și în viito, semnez

Cu toată stima:

George Săsărman

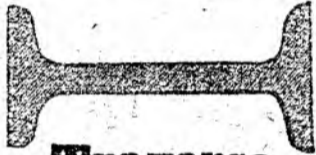
măiestru pantofar.

201 1—5

Portland și
Romancement
de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

Traverse

Stucatură de trestie
Impletitură „Bacula“
Materialul de zidit în viitor.
Ieftinește orice zidire.

de fier covăcit și fie rturnat
precum și Fittings
Pumpe pentru fântâni și alte
industrii
Sfredel de găurit pământul
și la fântâni.

Tot felul de articli tehnici

Fier de Cudsir în rude, fier
modelat, fier în rude și
fier de încheiat
În 600 profile și dimensiuni
se află în deposit.

86 16—52

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătitre simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte. 18 29—

Sumele plătite pentru pagube de foc până la sfârșitul anului 1909 K 4.831,168-51

Capitale asigurate pe viață achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412—
sfârșitul anului 1909 (viață) 10.847,132—
Fonduri de întemeiere și de rezervă 2.309,387—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.